

NAJVYŠŠÍ KONTROLNÝ ÚRAD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Číslo poverenia: 450/01
Zo dňa: 31.05.2013

Počet výtlačkov: 2
Výtlačok číslo: 01
Počet strán: 49
Počet príloh: 0

PROTOKOL

o výsledku kontroly
hospodárenia s prostriedkami rozpočtu a majetkom Exportno-importnej banky
Slovenskej republiky

Exportno-importná banka Slovenskej republiky, skrátene EXIMBANKA SR

Bratislava október 2013

**Protokol
o výsledku kontroly**

Podľa poverenia predsedu NKÚ SR č. 450/01 z 31. 05. 2013 vykonali:

Ing. Lýdia Súkenníková, vedúca kontrolnej skupiny
Ing. Viera Fodreková, členka kontrolnej skupiny
Ing. Igor Gašpar, člen kontrolnej skupiny
Ing. Pavel Maňásek, člen kontrolnej skupiny
Ing. Marta Poláková, členka kontrolnej skupiny
Ing. Nataša Štefániková, členka kontrolnej skupiny

kontrolu hospodárenia s prostriedkami rozpočtu a majetkom Exportno-importnej banky Slovenskej republiky, skrátené EXIMBANKY SR (ďalej „Eximbanka SR“), účelom ktorej bolo preverenie hospodárnosti, účelnosti a efektívnosti vynakladania finančných prostriedkov na správu a nakladanie s majetkom Eximbanky SR a zhodnotenie činnosti jej orgánov pri napĺňaní zámerov a cieľov stanovených v Stratégii Eximbanky SR a rozpočtoch schválených Národnou radou SR na príslušné roky preverovaného obdobia.

Kontrola bola vykonaná v čase od 18.06.2013 do 20.09.2013 v Eximbanke SR so sídlom Grösslingová 1, 813 50 Bratislava-Staré Mesto, IČO 35722959 za kontrolované obdobie: 2011 - I. polrok 2013, v prípade vecných súvislostí i obdobia predchádzajúce a nasledujúce.

Predmetom kontroly bolo:

1. Charakteristika kontrolovaného subjektu, zhodnotenie finančnej situácie a plnenia základných cieľov stanovených v Stratégii Eximbanky SR a rozpočtoch.
2. Obstarávanie tovarov, prác a služieb v zmysle zákona č. 25/2006 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.
3. Príslušné časti rozpočtu a čerpanie nákladov na prevádzku a správu so zameraním na významnejšie položky.
4. Evidencia a nakladanie s majetkom slúžiacim na zabezpečenie činnosti Eximbanky SR so zameraním na inventarizáciu majetku, jeho zabezpečenie, vyradovanie, predaj, prenájom, resp. darovanie.
5. Zhodnotenie vnútorného kontrolného systému Eximbanky SR.

Počas výkonu kontroly bolo zistené:

1. Charakteristika kontrolovaného subjektu, zhodnotenie finančnej situácie a plnenia základných cieľov stanovených v Stratégii Eximbanky SR a rozpočtoch

1.1 Identifikácia kontrolovaného subjektu, jeho právne postavenie, orgány a organizačná štruktúra, predmet činnosti

Eximbanka SR bola zriadená zákonom č. 80/1997 Z. z. o Exportno-importnej banke Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov (ďalej „zákon o Eximbanke SR“).

Založená bola 22.07.1997 ako právnická osoba zapísaná do Obchodného registra Okresného súdu Bratislava I. Zakladateľom a jediným vlastníkom je štát, ktorý vykonáva svoje vlastnícke právo prostredníctvom Rady banky a Dozornej rady. Výška základného imania zapísaná v obchodnom registri je 100 mil. eur.

Eximbanka SR nie je bankou podľa zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách v znení neskorších predpisov ani poisťovňou alebo zaistovňou podľa zákona č. 8/2008 Z. z. o poisťovníctve v znení neskorších predpisov a nepodlieha dohľadu Národnej banky Slovenska. Štátny dozor nad činnosťou Eximbanky SR vykonáva Ministerstvo financií SR (ďalej „MF SR“). Štát ručí za záväzky Eximbanky SR vzniknuté podľa zákona o Eximbanke SR bezpodmienečne a neodvolateľne.

Základnou úlohou Eximbanky SR, definovanou v § 1 ods. 3 zákona o Eximbanke SR je podpora zahraničnoobchodných operácií vývozcov a dovozcov so zámerom zvýšiť konkurencieschopnosť tuzemských tovarov a služieb a podporiť vzájomnú hospodársku výmenu Slovenskej republiky (ďalej „SR“) so zahraničím, pričom tieto činnosti vykonáva v súlade so štátnou zahraničnou, zahraničnoobchodnou, finančnou, hospodárskou a menovou politikou a v súlade s právom Európskeho spoločenstva a Európskej únie a so záväzkami vyplývajúcimi z členstva SR v medzinárodných organizáciách, ktorými je viazaná.

Pri plnení svojich úloh má Eximbanka SR prihliadať aj na podporu zamestnanosti, regionálneho rozvoja, ochranu životného prostredia a podporu investícií do nových technológií a príslušnej infraštruktúry.

Podľa aktuálneho výpisu z Obchodného registra boli predmetom činnosti Eximbanky SR všetky činnosti vyplývajúce zo zákona o Eximbanke SR, a to najmä:

- financovanie vývozných úverov,
- financovanie dovozných úverov,
- poisťovanie vývozných úverov,
- zaistovanie vývozných úverov,
- eskontovanie a reeskontovanie zmeniek,
- poskytovanie záruk za vývoz,
- poskytovanie záruk za dovoz,
- na účely zákona vydávanie dlhopisov podľa osobitného predpisu,
- investovanie dočasne voľných finančných prostriedkov na tuzemskom alebo zahraničnom finančnom trhu podľa osobitného predpisu,
- investovanie do finančných nástrojov z vlastných zdrojov financovania,
- prijímanie finančných úverov v eurách alebo v inej mene od banky so sídlom v SR alebo od banky so sídlom v zahraničí,
- poskytovanie finančných úverov v eurách alebo v inej mene na tuzemskom alebo zahraničnom trhu,
- vymáhanie pohľadávok štátu podľa poverenia ministra financií SR,
- poisťovanie a zaistovanie pohľadávok vývozcov proti komerčným rizikám,
- vedenie klientskych účtov,
- poskytovanie platobných služieb a zúčtovania,
- obchodovanie na vlastný účet s peňažnými prostriedkami v cudzej mene a iné činnosti podľa zákona o Eximbanke SR.

Eximbanka SR je jedným zo základných nástrojov štátu na podporu zahraničnoobchodných operácií slovenských vývozcov a dovozcov, pričom svoje produkty orientuje na cieľové skupiny klientov a do teritórií, ktoré nie sú pokryté komerčnými finančnými inštitúciami. Jej činnosť nie je prioritne zameraná na dosahovanie zisku, čo bolo

aj legislatívne upravené novelou zákona o Eximbanke SR prijatou pod č. 492/2009 Z. z., a to doplnením o ustanovenie, že Eximbanka SR nie je zriadená na účel podnikania.

Eximbanka SR bola zapojená aj do opatrení vlády SR na prekonanie dopadov globálnej finančnej krízy, a to zvýšením jej základného imania zo štátnych finančných aktív v roku 2009 o 41,4 mil. eur a presunom finančných prostriedkov zo základného imania do poistných a záručných fondov banky za účelom podpory proexportných projektov slovenských výrobcov. Ku kapitálovému posilneniu Eximbanky SR došlo aj v decembri 2012 na základe uznesenia vlády SR č. 752 z 19.12.2012, ktorým bolo schválené zvýšenie základného imania Eximbanky SR z prostriedkov štátnych finančných aktív o 60 mil. eur a zároveň ich presun do fondu na krytie neobchodovateľných rizík a fondu na záruky.

Orgánmi Eximbanky SR sú Rada banky, Dozorná rada a generálny riaditeľ. Postavenie, pôsobnosť a právomoci týchto orgánov upravovali Stanovy Eximbanky SR z 29.06.2009 v znení dodatku č. 1 z 09.09.2010, ktoré boli v zmysle § 16 zákona o Eximbanke SR schválené MF SR, Rokovací poriadok Rady banky a Rokovací poriadok Dozornej rady.

Rada banky je štatutárnym orgánom Eximbanky SR. Riadi jej činnosť a rozhoduje o všetkých záležitostiach Eximbanky SR, pokiaľ nie sú zákonom alebo Stanovami Eximbanky SR (ďalej „Stanovy“) vyhradené do pôsobnosti iných orgánov. Rada banky má 5 členov, ktorými sú generálny riaditeľ, traja námestníci a ďalší člen, ktorý nie je zamestnancom Eximbanky SR. Členov Rady banky vymenúva a odvoláva vláda na návrh ministra financií SR. V máji 2012 boli vládou SR schválené personálne zmeny v orgánoch Eximbanky SR.

Do pôsobnosti Rady banky patrí najmä schvaľovanie organizačného poriadku Eximbanky SR a jeho zmien, schvaľovanie rokovacieho poriadku Rady banky, udeľovanie súhlasu na vysielanie zamestnancov Eximbanky SR do riadiacich, dozorných a kontrolných orgánov obchodných spoločností, schvaľovanie úverových podmienok Eximbanky SR, pravidiel tvorby a použitia rezerv, podmienok poskytovania záruk, schvaľovanie prevodov nehnuteľného majetku vo vlastníctve Eximbanky SR a jeho prenájmu a zaťaženia nehnuteľností vo vlastníctve Eximbanky SR právami tretích osôb. Z predložených zápisníc zo zasadnutí Rady banky bolo zistené, že táto v preverovanom období rozhodovala vo veciach, ktoré patrili do jej pôsobnosti v zmysle zákona o Eximbanke SR a Stanov.

Rada banky v zmysle § 6 ods. 2 písm. d) zákona o Eximbanke SR zodpovedá za riadne vedenie účtovníctva a hospodárenie Eximbanky SR.

Dozorná rada je najvyšším kontrolným orgánom Eximbanky SR, ktorý dohliada na výkon jej činnosti.

Generálny riaditeľ, ktorý je súčasne predsedom Rady banky, zastupuje Eximbanku SR navonok. Jeho pôsobnosť, kompetencia a zodpovednosť je upravená v Stanovách a Organizačnom poriadku Eximbanky SR. Generálny riaditeľ mal zriadený zbor poradcov ako poradný orgán bez rozhodovacej právomoci.

Organizačná štruktúra Eximbanky SR bola v preverovanom období upravená v Poriadku Rady banky - Organizačnom poriadku Eximbanky SR (ďalej „Organizačný poriadok“), ktorý bol niekoľkokrát novelizovaný. Organizačný poriadok a jeho zmeny boli schválené Radou banky uznesením. Organizačný poriadok, ako základná organizačná norma Eximbanky SR, podrobne upravuje organizačnú štruktúru Eximbanky SR, funkčnú náplň a pôsobnosť jednotlivých organizačných útvarov a ich vzájomné vzťahy, práva povinnosti a zodpovednosť vedúcich a ostatných zamestnancov Eximbanky SR.

Po línii riadenia sa Eximbanka SR člení na organizačné útvary priamo riadené generálnym riaditeľom a organizačné útvary riadené námestníkmi generálneho riaditeľa, ktorými sú banková, poisťovacia a finančno-ekonomická divízia. V zmysle všeobecných funkčných náplní organizačné útvary zabezpečujú správu a ochranu majetku, hospodárnosť a efektívnosť vynakladaných prostriedkov v oblasti činnosti, ktorú riadia.

Počet systemizovaných pracovných miest bol podľa prílohy k Organizačnému poriadku stanovený k 30.06.2013 na 93 osôb, skutočný počet zamestnancov bol 87. Vedúcimi zamestnancami sú podľa čl. 5 Organizačného poriadku generálny riaditeľ, námestníci generálneho riaditeľa (3), vrchný riaditeľ, riaditelia odborov (17) a riaditeľ útvaru kontroly a vnútorného auditu, t.j. celkový počet 23, čo predstavuje 24,7 % z celkového počtu systemizovaných miest.

Kontrolná skupina NKÚ SR konštatuje poddimenzovanosť stavu vlastných zamestnancov vzhľadom na rozsah a rôznorodosť vykonávaných činností, vysoký podiel manuálnych činností v spracovaní dát, na ktorý poukázal audítor v správe pre vedenie z 26.03.2013. Nedostatočné pokrytie ľudskými zdrojmi v odbore informačných technológií (ďalej „IT“) vzhľadom na rozsah prevádzkovaných činností bolo identifikované aj v záverečnej správe spoločnosti, ktorá vykonala overenie bezpečnosti informačného systému z novembra 2011. Nenaplnenie plánovaného stavu zamestnancov má dopad na nárast nákladov na poradenské a iné služby obstarávané dodávateľským spôsobom, ktoré sú v zmysle Organizačného poriadku v náplni existujúcich organizačných útvarov. Kontrolná skupina NKÚ SR odporúča prehodnotiť možnosť realizovať tieto činnosti vlastnými zamestnancami.

1.2 Zhodnotenie obchodných aktivít a vybraných ekonomických ukazovateľov spoločnosti

Základné smerovanie činnosti Eximbanky SR bolo rozpracované v Stratégii Eximbanky SR na roky 2011 - 2015 a každoročne v detailnej podobe v rozpočtoch na príslušný kalendárny rok. Z dôvodu aktualizácie hlavných strategických cieľov v oblasti teritoriálneho ako aj produktového zamerania podpory exportu v nadväznosti na novelu zákona o Eximbanke SR bola Radou banky schválená nová Stratégia Eximbanky SR na roky 2013 - 2020, ktorej základným cieľom je zvýšiť podiel podpory exportu Eximbankou SR na celkovom objeme exportu SR zo 4 % na 8 % v roku 2020.

Hospodárenie Eximbanky SR sa v zmysle § 32 ods. 1 zákona o Eximbanke SR riadilo rozpočtom schváleným Národnou radou SR na príslušný rozpočtový rok. Jeho základným cieľom bolo zintenzívniť obchodné aktivity súvisiace s podporou exportu slovenských podnikateľských subjektov a ďalej racionalizovať vlastnú prevádzku.

Údaje o podpore exportu bankovými a poisťovacími činnosťami Eximbanky SR sú uvedené v tabuľke:

	Skutočnosť 2011	% plnenia rozpočtu	Skutočnosť 2012	% plnenia rozpočtu	Skutočnosť I. polrok 2013	% plnenia ročného rozpočtu
Podporený export spolu, z toho:	3 228,5	106,2	3 656,8	112,5	1 201,6	32,8
- bankovými činnosťami	2 221,2	109,4	2 596,5	123,6	728,7	30,4
- poisťovacími činnosťami	1 007,3	99,7	1 060,3	92,2	472,9	37,5

(v mil. eur)

Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky

Na základe dosiahnutých výsledkov možno konštatovať, že ciele stanovené v rozpočtoch na rok 2011 a 2012 v rámci obchodných aktivít sa Eximbanke SR čiastočne podarili naplniť. Medziročne dochádzalo k nárastu podpory exportu, najmä prostredníctvom rastu úverových a záručných aktivít. Neplnenie rozpočtu obchodných aktivít v I. polroku 2013 bolo v bankovej činnosti ovplyvnené najmä znížením objemu poskytnutých refinančných úverov bankám z dôvodu ich nevýhodnosti, znížením potreby financovania významného klienta, ako aj zmenou metodiky vykazovania podpory exportu za bankové záruky.

Hospodársky výsledok Eximbanky SR za rok 2011 vykázal stratu z hospodárenia vo výške 6 840,3 tis. eur, najmä v dôsledku zhoršenia kvality úverového portfólia, čo sa prejavilo vo výrazne vyšších nákladoch na tvorbu opravných položiek a rezerv z bankových činností. V roku 2012 bola vykázaná strata pred zdanením vo výške 1 547,6 tis. eur, po zdanení zisk vo výške 202,4 tis. eur, dosiahnutý najmä zaúčtovaním odloženej daňovej pohľadávky. Z rozpočtovanej výšky výnosov a nákladov na rok 2013 Eximbanka SR predpokladá dosiahnuť čistý zisk 263 tis. eur. V I. polroku 2013, aj napriek dosiahnutej výške prevádzkového zisku 1 685,9 tis. eur, zaznamenala Eximbanka SR stratu v objeme 268,5 tis. eur, najmä v dôsledku nižšieho časového plnenia celoročného rozpočtovaného objemu obchodných aktivít, ako aj vplyvom vyšších nákladov spojených s tvorbou škodových rezerv z poistenia.

Vývoj plnenia rozpočtu výnosov a nákladov je uvedený v tabuľke:

Výnosy a náklady	(v tis. eur)					
	Skutočnosť 2011	% plnenia rozpočtu	Skutočnosť 2012	% plnenia rozpočtu	Skutočnosť I. polrok 2013	% plnenia ročného rozpočtu
Prevádzkové výnosy spolu, z toho:	8 958,9	74,4	7 331,2	56,2	4 767,8	36,8
- Čisté úrokové výnosy	8 194,7	118,8	6 277,4	80,1	2 670,6	37,0
- Čisté výnosy z poplatkov a provízií	1 036,0	92,7	1 051,7	89,7	698,8	62,4
- Čisté výnosy z poisťovacej a zaistovacej činnosti	-280,3	x	-27,6	x	1 438,7	31,3
Prevádzkové náklady	6 692,6	83,2	6 598,0	92,0	3 081,9	42,0
Prevádzkový zisk pred opravnými položkami a rezervami	2 266,3	56,8	733,2	12,5	1 685,9	30,1
Opravné položky a rezervy	9 106,6	324,8	2 280,8	64,9	1 954,4	37,1
Zisk/strata pred zdanením	-6 840,3	x	-1 547,6	x	-268,5	x
Zisk/strata po zdanení	-6 840,3	x	202,4	11,4	x	x

Účtovná závierka Eximbanky SR zostavená k 31.12.2011 a k 31.12.2012 bola v zmysle § 35 ods. 1 zákona o Eximbanke SR overená audítorom. Podľa názoru nezávislého audítora účtovná závierka vyjadrovala objektívne a vo všetkých významných súvislostiach finančnú situáciu Eximbanky SR k ultimu jednotlivých rokov a výsledky jej hospodárenia a peňažné toky v súlade s Medzinárodnými štandardami pre finančné výkazníctvo v znení prijatom Európskou Úniou.

Účtovnú závierku Eximbanky SR ako aj rozdelenie výsledku hospodárenia podľa auditovaných výsledkov za rok 2011 a 2012 schválilo MF SR v súlade s § 19 ods. 1 zákona o Eximbanke SR rozhodnutiami zo dňa 28.05.2012 a 17.06.2013. V preverovanom období

bol na základe rozhodnutia MF SR z výsledku hospodárenia za rok 2012 vykonaný odvod do štátneho rozpočtu vo výške 100 tis. eur.

2. Obstarávanie tovarov, prác a služieb v zmysle zákona č. 25/2006 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

2.1 Preverenie súladu internej smernice týkajúcej sa obstarávania tovarov, prác a služieb so zákonom o verejnom obstarávaní

Eximbanka SR je verejným obstarávateľom v zmysle § 6 zákona č. 25/2006 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej „zákon o verejnom obstarávaní“). Preverením súladu interných smerníc, týkajúcich sa obstarávania so zákonom o verejnom obstarávaní bolo zistené, že smernica Rady banky č. 1/2009 Postup Eximbanky SR pri verejnom obstarávaní (ďalej „smernica č. 1/2009“), platná a účinná do 03.04.2012, nebola aktualizovaná v nadväznosti na zmeny a doplnenia zákona o verejnom obstarávaní. Nesúlad smernice so zákonom o verejnom obstarávaní konštatoval aj útvar kontroly a auditu Eximbanky SR v správe o vykonanej kontrole z roku 2011, ktorý odporučil jej aktualizáciu a doplnenie jednotlivých pracovných postupov pri verejnom obstarávaní pre príslušných zodpovedných zamestnancov.

Uznesením Rady banky zo dňa 26.03.2012 bola schválená smernica Rady banky č. 7/2012 (ďalej „smernica č. 7/2012“), účinná od 04.04.2012, ktorá upravuje postup Eximbanky SR vo verejnom obstarávaní, ktorým sa zadávajú zákazky na dodanie tovaru, uskutočnenie stavebných prác, na poskytnutie služieb a súťaže návrhov realizovanými verejným obstarávateľom podľa zákona o verejnom obstarávaní s cieľom zabezpečiť hospodárne a efektívne vynakladanie verejných prostriedkov. Porovnaním smernice č. 7/2012 so zákonom o verejnom obstarávaní kontrolná skupina NKÚ SR zistila, že predmetná smernica nebola aktualizovaná v zmysle noviel zákona o verejnom obstarávaní. Nesúlad bol zistený v Čl. 6 bod 7 predmetnej smernice s § 5 ods. 12 zákona o verejnom obstarávaní a v Čl. 13 Správne delikty.

2.2 Preverenie procesu obstarávania tovarov, prác a služieb v zmysle zákona o verejnom obstarávaní a internej smernice Eximbanky SR

Za účelom výberu kontrolnej vzorky pre preverenie správnosti postupu Eximbanky SR pri realizácii verejného obstarávania bola kontrolnou skupinou NKÚ SR vyžiadaná informácia o realizácii zákaziek na dodanie tovaru, uskutočnenie stavebných prác a poskytnutie služieb v Eximbanke SR v rokoch 2011, 2012 a v I. polroku 2013 v zmysle zákona o verejnom obstarávaní, plán verejného obstarávania a interné smernice, týkajúce sa verejného obstarávania. Kontrolná skupina NKÚ SR zároveň overila prehľady o uskutočnených zákazkách s nízkou hodnotou za jednotlivé štvrťroky, ktoré sú zverejnené na webovej stránke Eximbanky SR a vybrané položky z kníh došlých faktúr za preverované obdobie.

Z predloženého zoznamu realizovaných verejných obstarávaní vyplynulo, že Eximbanka SR zrealizovala v roku 2011 jednu nadlimitnú zákazku, jednu podlimitnú zákazku a jednu podprahovú zákazku. Jedna podlimitná zákazka bola zrušená. V roku 2012 zrealizovala dve podlimitné a jednu podprahovú zákazku a v I. polroku 2013 zrealizovala tri podprahové zákazky a realizovala jednu podlimitnú a jednu podprahovú zákazku.

Kontrolná skupina NKÚ SR preverila zadávanie nasledovných zákaziek:

- Poradenské služby pre verejné obstarávanie – 14 zákaziek s nízkou hodnotou,
- Výbery dodávateľov na realizáciu elektronickej aukcie – 3 zákazky s nízkou hodnotou,
- Príprava zadania nadlimitnej zákazky na doplnenie funkcionalít a optimalizáciu prevádzkových nákladov produkčných informačných systémov Eximbanky SR - zákazka s nízkou hodnotou,
- Zámena, doplnenie funkcionalít a optimalizácia prevádzkových nákladov informačných systémov (ďalej „IS“) Eximbanky SR - nadlimitná zákazka.

2.2.1 Zákazky s nízkou hodnotou

Kontrolná skupina NKÚ SR preverila 18 zákaziek s nízkou hodnotou, predmetom ktorých boli poradenské služby pre verejné obstarávanie, výbery dodávateľov na realizáciu elektronickej aukcie a príprava zadania nadlimitnej zákazky na doplnenie funkcionalít a optimalizáciu prevádzkových nákladov produkčných IS Eximbanky SR.

Kontrolná skupina NKÚ SR prevereními uvedených zákaziek zistila nasledovné skutočnosti:

- Eximbanka SR konala v rozpore s Čl. VI. bodom 6 smernice č. 1/2009, nakoľko v prípade jednej z kontrolovaných zákaziek uhradila služby týkajúce sa realizácie elektronickej aukcie v sume 4 696,24 eur s DPH formou priameho nákupu bez vykonania prieskumu trhu, ďalej nekonala v súlade s Čl. 7 smernice č. 7/2012, nakoľko v roku 2013 obstarala poradenské služby pre obstarávanie od obchodnej spoločnosti v celkovej hodnote 2 625 eur bez vykonania prieskumu trhu. Internou smernicou bol stanovený finančný limit pre verejné obstarávanie zákaziek s nízkou hodnotou formou priameho nákupu 1 700 eur;
- Eximbanka SR uhradila obchodnej spoločnosti za realizáciu elektronickej aukcie sumu 4 696,24 eur s DPH, pričom predmetom výpočtu ceny bola nielen fixne stanovená cena 1 577 eur bez DPH, ale táto bola ešte doplnená o 7% z úspory ceny. Kontrolná skupina NKÚ SR hodnotí takto stanovenú zmluvnú cenu v porovnaní s cenami za poskytovanie elektronických aukcií za neprimeranú;
- Eximbanka SR neuzatvorila za realizáciu poradenských služieb pre verejné obstarávanie s obchodnou spoločnosťou zmluvný vzťah tak, aby boli jednoznačne dohodnuté zmluvné podmienky (zmluvné pokuty, náhrada škody, podmienky plnenia predmetu zmluvy a pod.), ale záväzok vznikol len formou objednávok v celkovej cene 11 880 eur s DPH, pričom išlo o poradenské služby v prípade zadávania nadlimitnej zákazky, ktorej predpokladaná hodnota zákazky bola stanovená Eximbankou SR vo výške 1 550 000 eur bez DPH, čím Eximbanka SR nekonala s náležitou odbornou starostlivosťou;
- Eximbanka SR uhradila spoločnosti realizujúcej poradenské služby faktúru za poradenské služby a prípravu a realizáciu elektronickej aukcie vo výške 9 000 eur s DPH napriek skutočnosti, že objednávka zo dňa 09.08.2011 bola vo výške 7 200 eur s DPH, čím Eximbanka SR nekonala s náležitou odbornou starostlivosťou;
- Eximbanka SR nekonala v súlade s § 9 ods. 4 zákona o verejnom obstarávaní tým, že:
 - v prípade výberu dodávateľa na realizáciu elektronickej aukcie „Outsourcing služby elektronickej aukcie na kľúč“ ponuky 4 uchádzačov, vrátane ponuky úspešného uchádzača neobsahovali originál alebo úradne overenú kópiu dokladu o oprávnení poskytovať službu napriek tomu, že Eximbanka SR predloženie

predmetného dokladu stanovila ako podmienku účasti vo verejnom obstarávaní; zároveň dvaja uchádzači nepredložili písomnú ponuku napriek tomu, že Eximbanka SR vyžadovala predloženie ponuky v elektronickej aj papierovej forme, t. j. pri zadávaní zákazky neuplatnila princíp transparentnosti;

- v prípade zadávania zákazky s nízkou hodnotou na predmet zákazky „Zverejnenie oznámení o nadlimitnej zákazke v Úradnom vestníku EÚ“ Eximbanka SR napriek skutočnosti, že prieskum trhu bol vykonaný na zrealizovanie prípravy a návrhu postupu a vypracovanie dokumentov pre zverejnenie nadlimitnej zákazky v Úradnom vestníku EÚ v sume 2 880 eur s DPH, uhradila aj ďalšie služby, ktoré neboli predmetom prieskumu trhu v celkovej sume 9 000 eur s DPH, t. j. pri zadávaní zákaziek nedodrжала princíp rovnakého zaobchádzania, princíp nediskriminácie uchádzačov alebo záujemcov a princíp transparentnosti;
- v prípade 2 zákaziek s nízkou hodnotou („Zverejnenie oznámení o nadlimitnej zákazke v Úradnom vestníku EÚ“, „Príprava zadania nadlimitnej zákazky na doplnenie funkcionalít a optimalizáciu prevádzkových nákladov produkčných IS Eximbanky SR“) Eximbanka SR neuchovala kompletnú dokumentáciu z verejného obstarávania, čím nekonala v súlade s § 102 ods. 6 zákona o verejnom obstarávaní, podľa ktorého verejný obstarávateľ eviduje všetky doklady a uchováva ich päť rokov po uzavretí zmluvy a s Čl. VI. bodom 6 písm. f) smernice č. 1/2009;
- Eximbanka SR nepostupovala v súlade s § 102 ods. 4 zákona o verejnom obstarávaní pri zadaní zákazky s nízkou hodnotou, týkajúcej sa poskytovania poradenských služieb pre verejné obstarávanie jednou spoločnosťou v hodnote 2 400 eur bez DPH, druhou spoločnosťou v hodnote 1 062 eur a ďalšou spoločnosťou v hodnote 3 913,53 eur bez DPH, nakoľko predmetné zákazky neboli súčasťou zverejneného zoznamu Eximbanky SR;
- Eximbanka SR tým, že v roku 2011 obstarala poradenské služby pre verejné obstarávanie v celkovej sume 10 300 eur bez DPH ako zákazku s nízkou hodnotou, a teda predpokladanú hodnotu zákazky znížila pod finančné limity podľa § 4 zákona o verejnom obstarávaní, konala v rozpore s § 5 ods. 12 zákona o verejnom obstarávaní, ktorý stanovuje, že zákazku nemožno rozdeliť ani zvoliť spôsob určenia jej predpokladanej hodnoty s cieľom vyhnúť sa použitiu postupov zadávania zákazky podľa zákona o verejnom obstarávaní.

2.2.2 Nadlimitná zákazka „Zámena, doplnenie funkcionalít a optimalizácia prevádzkových nákladov informačných systémov Eximbanky SR“

Eximbanka SR zrealizovala obstaranie predmetnej zákazky prostredníctvom obchodnej spoločnosti. Predpokladaná hodnota zákazky bola 1 550 000 eur bez DPH. Jednalo sa o nadlimitnú zákazku a pri jej zadávaní Eximbanka SR použila postup verejná súťaž. Celková zmluvná cena zákazky bola 1 322 541,93 eur bez DPH. V zmysle zákona o verejnom obstarávaní zodpovednosť verejného obstarávateľa, t. j. Eximbanky SR zostáva nedotknutá. Podľa vyjadrenia Eximbanky SR o obstaraní predmetnej zákazky externým dodávateľom rozhodlo bývalé vedenie Eximbanky SR.

Kontrolná skupina NKÚ SR vykonanou kontrolou zistila, že Eximbanka SR nepostupovala v súlade s:

- § 32 ods. 1 a s § 9 ods. 4 zákona o verejnom obstarávaní, nakoľko v Oznámení o vyhlásení verejného obstarávania neuviedla všetky podmienky účasti vo verejnom

obstarávaní (deklarované Eximbankou SR ako požiadavky na predmet zákazky), ktoré boli uvedené v Opise predmetu zákazky súťažných podkladov na uvedený predmet zákazky;

- § 33 ods. 1 a § 9 ods. 4 zákona o verejnom obstarávaní, nakoľko podmienky účasti vo verejnom obstarávaní týkajúce sa osôb zodpovedných za poskytnutie služby stanovila v Oznámení o vyhlásení verejného obstarávania rozdielne ako v súťažných podkladoch a zároveň uviedla dodatočné požiadavky na predloženie ďalších expertov a pracovníkov, ktorí sa budú podieľať na plnení predmetu zákazky;
- § 34 ods. 1 a § 9 ods. 4 zákona o verejnom obstarávaní, nakoľko Eximbanka SR uviedla v súťažných podkladoch a vo Vysvetlení súťažných podkladov zo dňa 22.07.2011 na uvedený predmet zákazky rozporuplne požiadavky, ktoré boli dôležité na plnenie zmluvy a na vypracovanie ponuky;
- § 34 ods. 12 zákona o verejnom obstarávaní, nakoľko predložená dokumentácia neobsahovala vyhlásenie o nestrannosti a dôvernosti spracúvaných informácií piatich osôb, ktoré sa zúčastnili na príprave a vyhotovení súťažných podkladov na uvedený predmet zákazky;
- § 9 ods. 4 zákona o verejnom obstarávaní, t. j. Eximbanka SR pri zadávaní zákazky neuplatnila princíp transparentnosti, rovnakého zaobchádzania a nediskriminácie uchádzačov alebo záujemcov, nakoľko:
 - jednému zo záujemcov boli Eximbankou SR zaslané súťažné podklady a vysvetlenie súťažných podkladov na inú adresu, ako záujemca požadoval, tieto zásielky sa vrátili ako neprevzaté. Z predloženej dokumentácie nie je zrejmé, že sa Eximbanka SR zaoberala príčinou vrátenia predmetnej zásielky;
 - predpokladaná hodnota zákazky nebola zverejnená v Oznámení o vyhlásení verejného obstarávania publikovanom v Úradnom vestníku EÚ, ale len v Oznámení o vyhlásení verejného obstarávania zverejneného vo Vestníku verejného obstarávania;
 - v dokumentácii z vykonaného verejného obstarávania nebolo Eximbankou SR dostatočne preukázané, že sa komisia na vyhodnotenie ponúk zaoberala reálnosťou predloženej ponuky v nadväznosti na vysvetlenie predloženia mimoriadne nízkej ceny a osobnú konzultáciu;
- § 33 ods. 1, 2, § 9 ods. 4 zákona o verejnom obstarávaní a Čl. VIII. bod 3 smernice č. 1/2009 tým, že komisia na vyhodnotenie ponúk neposudzovala splnenie podmienok účasti vo verejnom obstarávaní v súlade s Oznámením o vyhlásení verejného obstarávania a súťažnými podkladmi a v súlade s pravidlami, ktoré určila:
 - ponuka úspešného uchádzača neobsahovala prehľad o celkovom obrate a prehľad o dosiahnutom obrate za rok 2008 a projektový manažér uvedený v ponuke úspešného uchádzača nespĺňal požadovanú dĺžku praxe 5 rokov v odbore riadenia projektov v oblasti vývoja softvérov, SW podpory a príslušných procesov;
 - ponuka jedného z uchádzačov neobsahovala potvrdenie plnenia zákaziek odberateľom. Obsahovala čestné vyhlásenie so zoznamom zmlúv s uvedením, že „detaily nepodliehajúce obchodnému tajomstvu o projekte, zmluvách a referenciách sú na základe žiadosti k dispozícii k nahliadnutiu“ a detaily projektov, a teda Eximbanka SR mala povinnosť skúmať, či potvrdenie odberateľa nebolo možné získať, t. j. bola povinná skúmať splnenie podmienok účasti uchádzačov;

- komisia na vyhodnotenie ponúk (komisia na vyhodnotenie splnenia podmienok účasti nebola zriadená) sa nezaoberala skutočnosťou, že jeden uchádzač Eximbanke SR dostatočne nepreukázal, že pri plnení zmluvy bude môcť reálne disponovať kapacitami osôb, ktorých spôsobilosť využíva na preukázanie technickej alebo odbornej spôsobilosti;
- § 136 ods. 6 a § 9 ods. 4 zákona o verejnom obstarávaní a Čl. X. bod 1 smernice č. 1/2009, nakoľko jeden z uchádzačov podal žiadosť o nápravu, na ktorú Eximbanka SR nereagovala, resp. doklad preukazujúci vybavenie žiadosti o nápravu sa v predloženej dokumentácii nenachádzal;
- kritériá na vyhodnotenie ponúk neboli stanovené Eximbankou SR spôsobom zabezpečujúcim výber najvýhodnejšej ponuky na základe stanoveného kritéria najnižšia cena, teda tak, aby nemohla byť spochybnená hospodárnosť, účelovosť a transparentnosť vynakladania finančných prostriedkov Eximbanky SR;
- v návrhu zmluvy, ktorý bol súčasťou súťažných podkladov Eximbanka SR ponechala na uchádzačovi určenie termínu vykonania a dodania diela, dĺžky záruky, zodpovednosť za vady, výšku škody a sankcie, zodpovednosť za škodu, a teda zmluvné podmienky neboli Eximbankou SR stanovené tak, aby nemohla byť spochybnená hospodárnosť vynakladania finančných prostriedkov Eximbanky SR;
- § 51 ods. 3 zákona o verejnom obstarávaní, nakoľko Eximbanka SR primerane nepredĺžila lehotu na predkladanie ponúk tak, aby sa záujemcovia mohli oboznámiť so všetkými informáciami potrebnými na vypracovanie ponuky;
- § 40 ods. 1 zákona o verejnom obstarávaní, nakoľko s poukázaním na zložitosť predmetu zákazky v predloženej dokumentácii nebolo preukázané, že členovia komisie na vyhodnotenie ponúk mali odborné vzdelanie alebo odbornú prax zodpovedajúcu predmetu zákazky;
- § 42 zákona o verejnom obstarávaní, nakoľko v predloženej dokumentácii nebolo preukázané vyhodnocovanie ponúk jednotlivými členmi komisie na vyhodnotenie ponúk;
- § 42 ods. 1 zákona o verejnom obstarávaní, nakoľko napriek skutočnosti, že v zmysle Zápisnice z vyhodnotenia ponúk pred uskutočnením elektronickej aukcie jeden z uchádzačov nesplnil požiadavky verejného obstarávateľa na predmet zákazky, uchádzač bol požiadaný o vysvetlenie neobvykle nízkej ponuky, t. j. jeho ponuka bola naďalej vyhodnocovaná;
- § 21 ods. 1 zákona o verejnom obstarávaní a Čl. V. bod 11 smernice č. 1/2009, nakoľko dokumentácia k uvedenému predmetu zákazky neobsahovala všetky doklady z vykonaného verejného obstarávania;
- § 36 ods. 5 písm. b) zákona o verejnom obstarávaní, nakoľko Eximbanka SR neumožnila zábezpeky v zákonom stanovenom termíne.

3. Príslušné časti rozpočtu a čerpanie nákladov na prevádzku a správu so zameraním na významnejšie položky

Významnou položkou celkových nákladov Eximbanky SR v preverovanom období predstavovali prevádzkové náklady, ktorých medziročný vývoj udáva tabuľka:

(v tis. eur)

	Skutočnosť 2011	Index v % 2011/2010	Skutočnosť 2012	Index v % 2012/2011	Skutočnosť I. pol.2013	Index v % 2013/2012
Všeobecné prevádzkové náklady	5 140,6	91,4	5 262,0	102,4	2 563,4	109,5
Z toho: nakupované výkony	1 911,8	97,4	1 650,4	86,3	876,9	98,1
Odpisy	1 341,1	103,4	1 120,2	83,5	395,6	65,1
Ost. prev. náklady	210,9	101,9	215,8	102,3	122,9	99,7
Prevádzkové náklady celkom	6 692,6	93,9	6 598,0	98,6	3 081,9	100,4

V jednotlivých rokoch preverovaného obdobia bol zaznamenaný medziročný pokles celkových prevádzkových nákladov, ako aj neplnenie ich rozpočtovanej výšky. V dôsledku neplnenia prevádzkových výnosov úspora prevádzkových nákladov nezabezpečila v príslušných rokoch dosiahnutie rozpočtovaného prevádzkového zisku.

Predmetom kontroly boli najmä objemovo významné nákladové položky, ako aj náklady, ktoré nie sú daňovými nákladmi v zmysle § 21 ods. 1 zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmu v znení neskorších predpisov (ďalej „zákon o dani z príjmu“).

3.1 Preverenie hospodárnosti a účelovosti pri vynakladaní finančných prostriedkov na reprezentačné účely, pohostenie, občerstvenie a dary

Objem prostriedkov na propagáciu a reprezentačné účely zahŕňa rozpočet Eximbanky SR na príslušný rok. Postup čerpania prostriedkov na propagáciu a reprezentačné účely v Eximbanke SR upravoval pokyn GR č. 3/2011, podľa ktorého čerpanie prostriedkov na propagáciu a reprezentačné účely musí byť hospodárne a vecne opodstatnené a prípustné len z pracovných dôvodov. Všetky výdavky podliehajú zúčtovaniu, t. j. musia byť riadne preukázané, doložené dokladmi o zaplatení, ktoré obsahujú všetky náležitosti účtovného a daňového dokladu v zmysle platných predpisov.

Propagačné a darčkové predmety

Propagačné predmety sú vnútorným pokynom špecifikované ako predmety, ktoré slúžia na prezentáciu banky širšej odbornej a laickej verejnosti, sú označené obchodným menom alebo logom banky, ich jednotková cena neprevyšuje 16,60 eur.

Darčkový predmet je predmet bez označenia obchodným menom alebo loga, ktorý má určitú úžitkovú hodnotu pre prijímateľa a jeho cena neprevyšuje 230 eur. S účinnosťou od 20.11.2012 bola cena darčkového predmetu stanovená do 1 000 eur bez DPH/ks. Darčkové predmety poskytuje vedenie banky z obchodných, hospodárskych alebo spoločenských dôvodov oficiálnym tuzemským alebo zahraničným návštevm, v rámci pracovných stretnutí a rokovaní, na spoločenských a športových podujatiach a pod.

Návrh na výber a počet darčkových a propagačných predmetov ako aj návrh na ich prerozdelenie divíziám, spracováva odbor komunikácie. O návrhu rozhoduje generálny riaditeľ. Dokumentáciu o obstaraní propagačných a darčkových predmetov, s výnimkou individuálneho nákupu darčkových predmetov a evidenciu o ich prerozdelení generálnemu riaditeľovi a ďalším členom Rady banky zabezpečuje odbor komunikácie.

Čerpanie nákladov na nákup propagačných a darčkových predmetov v rokoch 2011, 2012 a 1. polroku 2013 dokumentuje nasledovná tabuľka:

(v eur)

	2011	2012	I. polrok 2013
Propagačné a darčkové predmety spolu, z toho:	50 283	21 383	5 346
- Propagačné predmety – daňovo uznané	23 190	12 427	0
- Propagačné predmety – daňovo neuuznané	27 093	8 956	5 346

Kontrolná skupina NKÚ SR preverila dodržiavanie povinností stanovených internými smernicami pri nákupe a poskytovaní propagačných a darčkových predmetov na vybraných účtovných dokladoch.

Propagačné predmety daňovo uznané

Nákupy propagačných predmetov s jednotkovou cenou do 16,60 eur a logom banky tvorili napr. perá, diáre, USB kľúče, dáždnyky, papierové tašky, reflexné pásky, firemné odznaky, antistresové loptičky. Kontrolou bolo zistené, že zakúpené predmety boli účtované priamo do spotreby. K prerozdeleniu zakúpených predmetov boli vypracované rozdeľovníky do úrovne divízií. Objednávky na nákup boli podpísané kompetentnými zamestnancami v zmysle Poriadku RB č. 5/2010 Schvaľovací a podpisový poriadok Eximbanky SR pre mimobankový styk (ďalej „Schvaľovací a podpisový poriadok“). Kontrola schvaľovania účtovných dokladov bola vykonávaná v zmysle pokynu GR č. 25/2008 Obeh účtovných dokladov.

Propagačné predmety daňovo neuuznané

Predmetom kontroly boli nasledovné doklady:

- faktúra zo dňa 11.08.2011 za nákup 31 ks cyklistických dresov v cene 1 092,06 eur a faktúra zo dňa 05.09.2011 za nákup 88 ks bežeckých dresov v cene 1 756,08 eur;
- faktúra zo dňa 26.11.2011 za nákup pánskych a dámskych peňaženiek, manikúr, pánskych etue, diplomatiek v celkovej cene 2 871,52 eur;
- faktúra zo dňa 05.12.2011 za nákup 90 ks fleesových viest v cene 1 521,70 eur;
- výdavkový pokladničný doklad zo dňa 28.11.2011 za nákup 4 ks darčkových predmetov pre zákazníkov – hodínok v celkovej hodnote 582 eur.

Kontrolou bolo zistené, že propagačné predmety boli účtované priamo do spotreby. Doklady, ktoré by dokumentovali komu a za akým účelom boli predmety poskytnuté, k faktúram neboli pripojené.

- faktúra zo dňa 12.10.2011 za nákup 5 ks zlatých zberateľských mincí v celkovej sume 1 945 eur. K účtovnému dokladu nebol doložený relevantný doklad ako bolo s mincami naložené;
- faktúry zo dňa 22.11.2012 a 25.03.2013 za nákup 10 ks umeleckých predmetov v hodnote 3 600 eur;
- faktúra zo dňa 09.04.2013 za nákup 23 ks zberateľských mincí v celkovej hodnote 1 713 eur;
- interný účtovný doklad zo dňa 18.06.2013 za nákup 3 ks mincí v celkovej hodnote 93 eur.

K nákupu umeleckých predmetov a mincí Eximbanka SR vo svojom vyjadrení uviedla, že: „*umelecké predmety a mince boli zakúpené ako upomienkové predmety určené pre klientov. Evidenciu vedie odbor kancelárie generálneho riaditeľa.*“

Na základe overenia stavu na mieste bolo zistené, že umelecké predmety boli umiestnené v uzamykateľnom priestore rokovacej miestnosti generálneho riaditeľa a mince

v trezore sekretariátu generálneho riaditeľa. Zo záznamu operatívnej evidencie vyplynulo, že jeden umelecký predmet a tri mince boli odovzdané pri pracovných rokovaníach generálneho riaditeľa (ďalej „GR“).

Kontrolná skupina NKÚ SR konštatuje, že postup Eximbanky SR bol v súlade s platným pokynom, evidencia darčkových a propagačných predmetov bola vedená do úrovne ich odovzdania GR a ďalším členom Rady banky. Vzhľadom na charakter obstarávaného materiálu (účtovanie priamo do spotreby), neukladal povinnosť vedenia ďalšej evidencie žiadny interný predpis Eximbanky SR.

Kontrolná skupina NKÚ SR z dôvodu ochrany majetku Eximbanky SR a transparentnosti nakladania s finančnými prostriedkami v prípade nákupu hodnotnejších propagačných predmetov odporúča zapracovať do interného pokynu povinnosť vedenia operatívnej evidencie.

Čerpanie prostriedkov na reprezentačné – limity

Podľa pokynu GR č. 3/2011 sa výdavkami na reprezentačné účely rozumeli najmä výdavky na pohostenie, občerstvenie pri oficiálnych tuzemských a zahraničných návštevách, pre účastníkov pracovných porád, rokovaní a iných stretnutí, spoločenské, kultúrne, športové a iné podujatia súvisiace s propagáciou banky, darčkové predmety.

Rozhodovanie o objeme a spôsobe čerpania prostriedkov na reprezentačné účely je v kompetencii GR. Schvaľovanie a podpisovanie sa riadi Schvaľovacím a podpisovým poriadkom.

V preverovanom období bola výška prostriedkov na reprezentačné účely stanovená generálnym riaditeľom Eximbanky SR na základe tzv. ročného limitu pre GR, ďalších členov Rady banky a riaditeľa odboru kancelárie GR Eximbanky SR. Celkový objem limitovaných prostriedkov na reprezentačné účely bol stanovený v roku 2011 vo výške 25 000 eur, skutočné čerpanie bolo vykázané vo výške 21 532 eur. V roku 2012 bol limit 20 000 eur čerpaný vo výške 15 501 eur a v I. polroku 2013 vo výške 6 048 eur. Stanovené limity na reprezentačné účely neboli prekročené.

Dodržiavanie kritérií a pravidiel čerpania výdavkov na reprezentačné účely a spôsob ich preukazovania stanovený v interných predpisoch Eximbanky SR preverila kontrolná skupina NKÚ SR na vzorke 9 účtovných dokladov. Nedostatky boli zistené v 5 prípadoch:

- faktúra zo dňa 15.12.2011 za služby poskytnuté v reštaurácii v sume 3 324 eur. K faktúre nebol doložený relevantný doklad o rozpise poskytnutých služieb;
- faktúra zo dňa 14.12.2012 za služby poskytnuté obchodnou spoločnosťou na pracovnom stretnutí organizovanom v priestoroch reštaurácie v celkovej sume 6 663,48 eur, z toho prenájom priestorov 4 500 eur a občerstvenie 2 163,48 eur. K faktúre nebol doložený doklad, ktorý by preukazoval špecifikáciu fakturovanej ceny. Priložený zoznam zamestnancov nebol verifikovaný ich podpismi;
- interný účtovný doklad zo dňa 31.10.2011, ktorým boli vyúčtované reprezentačné výdavky v sume 616,92 eur. Na doklade nebol uvedený názov inštitúcie. Prílohu dokladu tvorili 4 pokladničné bloky;
- bankový výpis zo dňa 29.02.2012 na sumu 133,90 eur, ktorým boli vyúčtované reprezentačné výdavky za 4 pracovné obedy s obchodnými partnermi. Prílohu vyúčtovania tvoril iba 1 doklad o úhrade na sumu 68,20 eur, ostatné chýbajúce doklady boli doložené na základe vyžiadania kontrolnej skupiny NKÚ SR;

- bankový výpis zo dňa 03.12.2012, ktorým boli vyúčtované reprezentačné výdavky v sume 525,72 eur za pracovné stretnutie s klientmi Eximbanky SR v počte 20 osôb. Názvy obchodných partnerov, ktorí sa stretnutia zúčastnili, boli na doklad doplnené dodatočne.

Kontrolou bolo zistené, že vyúčtovanie výdavkov na reprezentačné bolo realizované na predpísanom tlačive a v stanovených termínoch. V prípadoch, kedy na tlačive chýbal názov inštitúcie a ako príloha doklad o úhrade, ako aj fakturácia poskytnutých služieb nebola podložená relevantnými dokladmi, Eximbanka SR nepostupovala v súlade pokynom GR č. 3/2011 Postup čerpania prostriedkov na propagáciu a reprezentačné účely a pokynom č. 25/2008 Obeh účtovných dokladov, ktorý ukladá povinnosť doložiť účtovné prípady preukázateľnými účtovnými dokladmi, ktorých obsah priamo dokazuje skutočnosť.

Reprezentačné náklady – promotion akcie

V roku 2011 boli čerpané prostriedky vo výške 10 650 eur prevažne na nákup lístkov na športové zápasy. Lístky boli prerozdelené bývalému GR a členom Rady banky. Ku kontrole boli vybrané nasledovné 4 doklady:

- výdavkový pokladničný doklad zo dňa 26.01.2011 za nákup 6 vstupeniek na MS 2011 v ľadovom hokeji v obchodnej spoločnosti vo výške 449,63 eur bol zaúčtovaný na základe čestného vyhlásenia vystaveného bývalým generálnym riaditeľom. V cene bola započítaná aj provízia vo výške 15,63 eur.

K nákupu lístkov Eximbanka SR uviedla: *„Keďže bývalému GR pri kupovaní lístkov nebol vydaný žiaden doklad o zaplatení, boli k jeho čestnému vyhláseniu priložené fotokópie lístkov, na ktorých bola vytlačená ich cena. Predaj lístkov zabezpečovala obchodná spoločnosť, ktorá si pri ich predaji účtovala servisný poplatok oficiálneho predajcu. Pri nákupe 6 lístkov o tom nie je žiaden doklad, ale je možné si takýto postup predajcu overiť pri dokumentácii doloženej pri inom nákupe. Vstupenky na hokejové zápasy zakúpil odbor medzinárodných vzťahov a komunikácie a odovzdal ich na základe preberacieho protokolu členom vedenia - bývalému GR a 4 členom Rady banky.“*

Kontrolná skupina NKÚ SR argumentáciu týkajúcu sa nevydania dokladu o nákupe a vyplatenia provízie neakceptuje, nakoľko obchodná spoločnosť na požiadanie doklad o nákupe vydáva a k nákupu v hotovosti neúčtuje províziu.

- faktúra zo dňa 14.09.2011 za nákup 40 ks business lístkov v celkovej cene 5 000 eur na futbalové zápasy slovenskej reprezentácie;
- výdavkový pokladničný doklad zo dňa 20.09.2011 za nákup balíka lístkov na trojzápas ŠK Slovan Bratislava – Európska liga UEFA 2011 pre významných klientov v celkovej hodnote 1 320 eur;
- faktúra zo dňa 18.01.2011 za nákup 36 vstupeniek na MS 2011 v hokeji v celkovej hodnote 1 908,31 eur.

K nákupu lístkov Eximbanka SR uviedla, že *„lístky na futbalové a hokejové zápasy boli kupované na základe rozhodnutia bývalého generálneho riaditeľa. Evidencia v zmysle pokynu GR č. 3/2011 je vedená do úrovne odovzdania propagačných a darčkových predmetov obstarávateľom GR a ďalším členom Rady banky.“*

Kontrolná skupina NKÚ SR nákup lístkov na futbalové a hokejové zápasy hodnotí ako neštandardný a neobvyklý postup čerpania prostriedkov na propagáciu a reprezentačné účely z hľadiska hospodárnosti, vecnej opodstatnenosti a prípustnosti z pracovných dôvodov. Lístky na športové podujatia nemajú charakter propagačných a darčkových

predmetov, ktoré v zmysle pokynu č. 10/2008 Spôsob čerpania prostriedkov na propagáciu a reprezentačné účely slúžia vedeniu banky a odborným útvarom na prezentáciu banky. Navyiac, ak ide, podľa vyjadrenia Eximbanky SR, o nákup pre významných klientov banky, ktorých zoznam kontrolnej skupine NKÚ SR predložený nebol.

Dary

Poskytovanie peňažných a nepeňažných darov v Eximbanke SR upravoval pokyn GR č. 9/2010 Poskytovanie peňažných a nepeňažných darov v Eximbanke SR (ďalej „pokyn č. 9/2010“), podľa ktorého peňažný dar môže byť poskytnutý na účely vzdelávania, kultúru, školstvo, zdravotníctvo, vedu, šport, humanitárnu a charitatívnu oblasť, starostlivosť o mládež, zmiernenie následkov živelných udalostí, agresie a ťažkej životnej situácie. Nepeňažný dar môže byť výlučne hmotný majetok, ktorý je vhodný na vyradenie z evidencie Eximbanky SR z dôvodu prebytočnosti alebo neupotrebitelnosti.

V rokoch 2011 a 2012 Eximbanka SR neposkytla žiadne dary. V I. polroku 2013 evidovala spolu 31 žiadostí o poskytnutie peňažného daru. V súlade so Schvaľovacím a podpisovým poriadkom bol zoznam žiadostí dňa 20.05.2013 predložený na posúdenie a schválenie generálnemu riaditeľovi. Schválené boli 4 žiadosti.

Kontrolná skupina NKÚ SR overila súlad dodržania postupu pri poskytovaní peňažných darov s pokynom č. 9/2010. Ku kontrole bola vyžiadaná a predložená evidencia žiadostí o poskytnutie finančných darov a dokumentácia k schváleným žiadostiam.

Eximbanka SR v I. polroku 2013 uzatvorila jednu darovaciu zmluvu so základnou školou, ktorej predmetom bolo poskytnutie peňažného daru vo výške 1 000 eur za účelom zakúpenia mobilného dataprojektora. Finančné prostriedky boli obdarovanému poukázané 27.06.2013. Termín preukázania účelového použitia finančných prostriedkov bol stanovený do 31.10.2013. Žiadatelia, ktorých žiadosti neboli akceptované, boli v zmysle pokynu č. 9/2010 vyradení z evidencie a táto skutočnosť im bola písomne oznámená.

Kontrolná skupina NKÚ SR konštatuje, že Eximbanka SR pri poskytovaní peňažných darov postupovala v súlade s pokynom č. 9/2010, ako aj Schvaľovacím a podpisovým poriadkom a zásadami hospodárnosti.

3.2 Preverenie hospodárnosti a účelovosti pri vynakladaní finančných prostriedkov na reklamné a propagačné služby

Súhrn aktivít v oblasti marketingu a komunikácie Eximbanky SR a ich finančné krytie bolo zapracované v Marketingovom a komunikačnom pláne na príslušný kalendárny rok. Plán a jeho vyhodnotenie schvaľovala na svojich zasadnutiach Rada banky.

Reklamná a propagačná činnosť bola v Eximbanke SR realizovaná na základe objednávok a zmlúv. V zmysle Schvaľovacieho a podpisového poriadku boli Rade banky polročne predkladané informácie o uzatvorených zmluvách týkajúcich sa reklamnej a propagačnej činnosti, ktorých cena za služby nepresiahla 6 000 eur bez DPH. Zmluvy s cenou nad 6 000 eur bez DPH boli predkladané na schválenie Rade banky individuálne.

Čerpanie nákladov v rokoch 2011, 2012 a I. polroku 2013 dokumentuje nasledovná tabuľka:
(v eur)

	Rok 2011	Rok 2012	I. polrok 2013
Reklama a propag. služby daňovo uznané	70 337	56 396	6 312
Náklady na propag. daňovo neuznané	8 675	18 748	4 708
Reklama a propagačné služby spolu	79 012	75 144	11 020

Náklady boli čerpané predovšetkým na inzerciu a PR komunikáciu v tlačových a elektronických médiách, prezentáciu formou vystúpenia člena vedenia v televíznom vysielaní, organizovanie odborných podujatí, seminárov, konferencií.

Kontrolná skupina NKÚ preverila účelovosť a hospodárnosť čerpania nákladov na reklamu a propagáciu na vzorke 6 účtovných dokladov:

Projekt fórum na tému „Prečo podporovať export“

Rada banky schválila realizáciu projektu fórum na tému „Prečo podporovať export“, ktorý sa konal dňa 04.10.2011 v hoteli pre cca 50 hostí. Kontrolou bolo zistené, že obchodná spoločnosť, ktorá na základe objednávky podujatie organizačne a technicky zabezpečovala, k faktúre zo dňa 07.10.2011 za služby v sume 7 200 eur požadovanú dokumentáciu z podujatia nepriložila.

Inzercia v novinách

Predmetom objednávky Eximbanky SR z 20.10.2011 bolo uverejnenie inzerátu v novinách v cene 6 021,60 eur. Realizácia poskytnutej služby bola zdokladovaná fotokópiami inzerátov v dohodnutej forme a dňoch, ktoré boli prílohou faktúry.

Výroba filmu pri príležitosti 15. výročia Eximbanky SR

Rada banky schválila výrobu filmu pri príležitosti 15. výročia Eximbanky SR s cieľom sprístupniť film na webovej stránke Eximbanky SR. S obchodnou spoločnosťou, ktorá bola vybratá na základe prieskumu trhu, bola uzatvorená zmluva o dielo 21.03.2012 s dohodnutou cenou vo výške 9 484,80 eur. Kontrolou predloženej dokumentácie bolo zistené, že dielo bolo vyhotovené v súlade s podmienkami dohodnutými v zmluve o dielo a za dohodnutú cenu.

Pracovné raňajky s exportérmi

Obchodná spoločnosť vyfakturovala za organizačné zabezpečenie akcie „Pracovné raňajky s exportérmi“ v klube obchodnej spoločnosti (ďalej „Klub“) dňa 20.12.2012 pre 36 osôb vrátane občerstvenia celkovú sumu 639,20 eur. Doklad špecifikujúci sumu k faktúre nebol doložený. Kontrolnej skupine NKÚ SR bola na požiadanie predložená dispozícia vypracovaná k objednávke zamestnancom Klubu, v ktorej boli uvedené údaje, napr. o dĺžke trvania akcie, počte osôb a rozpis konzumácie bez pečiatky a podpisu zodpovednej osoby, čo nemožno považovať za relevantný doklad preukazujúci výšku fakturovanej sumy za poskytnuté služby.

Odborná konferencia – „Podporme slovenské strojárstvo“

Na základe uzatvorenej zmluvy Eximbanka SR uhradila faktúru zo dňa 03.06.2013 za propagáciu banky na medzinárodnom strojárskom veľtrhu vo výške 1 000 eur. K faktúre nebola pripojená dokumentácia o plnení dohodnutom v zmluve, ale iba list a „Vyhodnotenie zmluvy“ vypracované dodávateľom, v ktorom bolo konštatované, že dodávateľ v súvislosti s konaním odbornej konferencie pre Eximbanku SR podľa zmluvy zabezpečil v rámci možností všetky požadované body.

Eximbanka SR vo svojom vyjadrení uviedla, že: *„propagácia bola formou loga na pozvánkach, informácie na webe zväzu, umiestnenia panelov v priestoroch podujatia, odovzdanie letákov, vystúpenia zástupcu Eximbanke SR v programe konferencie, ďalej v tlačovej správe použité v médiách, v článku v časopise a v televízii.“*

Predložené fotokópie fotodokumentácie o umiestnení loga vo vstupnej a rokovacej miestnosti a z vystúpenia zástupcu Eximbanky SR predložené na vyžiadanie

hodnotí kontrolná skupina NKÚ SR ako nedostatočné vzhľadom na rozsah plnenia dohodnutý v zmluve.

Kontrolná skupina NKÚ SR na základe zisteného stavu konštatuje, že Eximbanka SR tým, že nezabezpečila doloženosť fakturácie objednaných služieb relevantnými dokladmi, nepostupovala v súlade s pokynom č. 10/2008, podľa ktorého výdavky na propagáciu musia byť riadne preukázané, ako aj s pokynom č. 25/2008 Obeh účtovných dokladov, ktorý ukladá povinnosť doložiť účtovné prípady preukázateľnými účtovnými dokladmi, ktorých obsah priamo dokazuje skutočnosť.

Reklama a propagačné služby – daňovo neuznané

Eximbanka SR na základe Zmluvy o spolupráci zo dňa 24.06.2010 a jej dvoch dodatkov a Zmluvy o spolupráci zo dňa 01.02.2013 uhradila obchodnej spoločnosti za poskytovanie služieb v období od účinnosti zmlúv, t. j. od 01.08.2010 do 30.06.2013 celkovú sumu 24 363,65 eur (ročný poplatok vo výške 8 365,20 eur).

Predmetom zmluvy bola propagácia Eximbanky SR a podpora public relations (ďalej „PR“) a súčasne reklamné služby v priestoroch Klubu, napr. propagácia obchodného mena a loga Eximbanky SR formou každodenného vysielania reklamných bannerov na reklamnom monitore vo vstupnej časti, príležitostný prenájom kongresovej sály, salónika a zasadacích miestností, poskytnutie spoločenských miestností (knížnica, biliard) v Klube.

Eximbanka SR za reklamnú činnosť v zmysle vyššie uvedených zmlúv a dodatkov uhrádzala zálohy vo výške 100 % dohodnutej ceny polročne pred poskytnutím služieb, čo kontrolná skupina NKÚ SR hodnotí ako neobvyklý, pre Eximbanku SR nevýhodný postup.

Predmet plnenia zmluvy, ktorý Eximbanka SR zdokladovala kópiami fotodokumentácie pozostávajúcej z 9 farebných obrázkov o rozmiestnení propagačných materiálov Eximbanky SR v priestoroch Klubu bez uvedenia mena a dátumu vyhotovenia, považuje kontrolná skupina NKÚ SR za nedostatočne preukázateľný.

Za účelom objektívneho zhodnotenia plnenia predmetu zmluvy si kontrolná skupina NKÚ SR vyžiadala prehľad akcií, ktoré Eximbanka SR v rokoch 2011 až I. polroku 2013 organizovala v priestoroch Klubu. Podľa vyjadrenia Eximbanky SR sa: „v Klube konali v auguste 2011 zasadnutie Rady banky Eximbanky SR, v októbri 2012 zasadnutie Dozornej rady Eximbanky SR a v novembri 2012 pracovné raňajky pre klientov Eximbanky SR. Propagácia v zmysle zmluvy prebieha v priestoroch Klubu celoročne nepretržite. Priestory navštevujú významní podnikatelia a potenciálni partneri Eximbanky SR, ktorým sú zmluvne dohodnutou formou prezentované možnosti spolupráce s Eximbankou SR.“

Eximbanka SR napriek tomu, že má k dispozícii priestory Klubu, využívala na organizovanie pracovných stretnutí s klientmi tiež iné reštauračné zariadenia v rámci Bratislavy, resp. blízkeho okolia. Napr. dodávateľským spôsobom bolo organizované vo februári 2012 stretnutie s bankami v hoteli v Bratislave, v januári 2013 pracovná porada v Tomášove.

Z predložených dokladov bolo ďalej zistené, že predmetná obchodná spoločnosť poskytla Eximbanke SR 4 členské karty do Klubu, ktorý má súkromný a uzavretý charakter. Členské karty, ktoré boli vydané členom Rady banky, sú neprenosné a slúžia na bezplatné využívanie športových a relaxačných služieb. Pre ich užívateľov majú charakter nepeňažného príjmu podľa § 5 ods. 2 zákona o dani z príjmu, ktorý má byť podľa § 3 ods. 1 citovaného zákona predmetom dane z príjmu fyzickej osoby.

Z poznatkov kontrolnej skupiny NKÚ SR z predchádzajúcich kontrol subjektov, ktorí sú členmi Klubu alebo klubov obdobného charakteru ako aj z e-mailovej korešpondencie s riaditeľom Klubu z júla 2012 jednoznačne vyplýva, že členské karty sú členom vydávané až na základe úhrady ročného členského poplatku. Vzhľadom na to, že cena PR služieb dohodnutých v zmluve vo výške 8 365,20 eur sa rovná výške ročného poplatku za členstvo v Klube, kontrolná skupina NKÚ SR konštatuje, že ročný poplatok za 4 členské karty je uhrádzaný nepriamo, a to prostredníctvom Zmluvy o spolupráci. Uvedené zistenie potvrdzuje i skutočnosť, že úhrady za služby na základe zmlúv a dodatkov boli zaúčtované na ťarchu daňovo neuznaných nákladov, ktorými sú v zmysle § 21 ods. 1 zákona o dani z príjmu náklady, ktoré nesúvisia so zdaniteľným príjmom.

Kontrolná skupina NKÚ SR na základe zisteného stavu považuje úhradu za služby, poskytované obchodnou spoločnosťou za nehospodárne a neefektívne vynakladanie finančných prostriedkov Eximbanky SR, s negatívnym dopadom na výsledky hospodárenia.

3.3 Preverenie hospodárnosti a účelovosti pri vynakladaní finančných prostriedkov na školenia a semináre

Realizáciu vzdelávacích aktivít a ich organizačné zabezpečenie v Eximbanke SR upravoval pokyn GR č. 7/2008 zo dňa 06.02.2008 v znení dodatku č. 1 zo dňa 13.10.2013 (ďalej len „pokyn GR č. 7/2008“). Vzdelávanie sa uskutočňovalo na základe ročného plánu zostaveného z požiadaviek jednotlivých divízií, ako aj aktuálnych požiadaviek.

Čerpanie nákladov na vzdelávanie zamestnancov, t. j. na semináre a školenia v rokoch 2011, 2012 a I. polrok 2013 dokumentuje nasledovná tabuľka:

(v eur)			
Rok	Rozpočet	Skutočnosť	% plnenia
2011	60 000	36 138	60,2
2012	50 000	40 637	81,3
2013	60 000	11 774	19,6

Kontrolnou skupinou NKÚ SR bola vybraná vzorka 3 zmlúv o poskytnutí služieb z oblasti jazykového vzdelávania a účtovné doklady, na základe ktorých boli zaúčtované náklady vynaložené na vzdelávaciu činnosť.

V preverovanom období rokov 2011 až I. polrok 2013 prebiehalo:

- individuálne jazykové vzdelávanie – pre námestníkov generálneho riaditeľa,
- skupinové jazykové vzdelávanie – pre ostatných zamestnancov.

Kontrolou bolo zistené, že:

- dodávateľov poskytovaných služieb, rozpočet nákladov na jazykové kurzy, zaradenie účastníkov do kurzov, ako aj vyhodnotenie kurzov schvaľovala Rada banky;
- v zmluve o poskytnutí služby z 11.03.2013 na individuálnu výučbu angličtiny pre námestníka GR nebol dohodnutý celkový rozsah vyučovacích hodín. V zmluve je všeobecné konštatovanie, že kurzy majú byť poskytované vo forme individuálnej výučby anglického jazyka v rozsahu vyučovacích hodín po dohode zmluvných strán, čo sťažuje kontrolu čerpania rozpočtu na vzdelávanie. V I. polroku 2013 sa fakturácia nerealizovala z dôvodu neposkytnutia služby;
- v zmluve o poskytnutí služby z 10.05.2012 na skupinovú výučbu ruského jazyka bola dohodnutá výučba 1 x do týždňa 2 vyučovacie hodiny v jednej skupine, bez uvedenia počtu skupín. Preverením faktúr a k nim priložených dokladov bolo preukázané, že faktúry boli vystavené za výučbu realizovanú v 2 skupinách;

- k faktúram za skupinové jazykové vzdelávanie boli doložené doklady preukazujúce výšku fakturovanej sumy - rozpis výučby, výkaz odučených hodín, prezenčné listiny poslucháčov, čo bolo v súlade s pokynom GR č. 25/2008 Obeh účtovných dokladov.

Kontrolná skupina NKÚ SR odporúča jednoznačne špecifikovať zmluvné podmienky tak, aby bola dodržaná povinnosť stanovená v § 43 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej „Občiansky zákonník“), a to dbať, aby sa pri úprave zmluvných vzťahov odstránilo všetko, čo by mohlo viesť k vzniku rozporov.

Eximbanka SR začiatkom roka 2012 zabezpečila pre bývalého námestníka generálneho riaditeľa individuálny trojtýždenný jazykový pobyt v Anglicku. Celkové náklady vynaložené na jazykový pobyt predstavovali sumu 5 432,26 eur, z toho tvorili náklady na:

- jazykový kurz sumu 3 256,00 eur,
- letenku sumu 434,00 eur,
- cestovné náhrady sumu 1 742,26 eur (stravné + vreckové vo výške 150 %).

Z predložených dokladov a vystavených certifikátov vyplynulo, že kurz bol zameraný na štandardnú úroveň angličtiny Pre-Intermediate (B1) level, pričom v životopise účastníka je uvedené, že tento už v rokoch 1995-1996 získal Certifikát Iowa State University, čo je predpoklad ovládania angličtiny na vyššej úrovni ako B1. Kontrolná skupina NKÚ SR na základe zisteného stavu hodnotí vynaloženie finančných prostriedkov na kurz úrovne B1 vo výške 5 432,26 eur za nevhodné a neefektívne aj z dôvodu, že z odbornej praxe uplatňovanej v rámci bankového sektora vyplýva, že od uchádzača na obdobnú pracovnú pozíciu námestníka GR sa vyžaduje plynulé ovládanie minimálne jedného svetového jazyka.

3.4 Preverenie hospodárnosti a účelovosti pri vynakladaní finančných prostriedkov na právne a poradenské služby

Na poradenské a právne služby bolo v kontrolovanom období vynaložených celkom 255,9 tis. eur. Rozpočet, skutočnosť a % plnenia v jednotlivých rokoch kontrolovaného obdobia je uvedené v nasledujúcej tabuľke:

(v eur)			
Rok	Rozpočet	Skutočnosť	% plnenia
2011	520 000	76 142	14,7
2012	140 000	96 678	69,1
2013	325 000	82 270	25,3
Spolu	985 000	255 090	25,9

V smerniciach Rady banky č. 1/2009 zo dňa 26.01.2009 a č. 7/2012 zo dňa 04.04.2012 Postup Eximbanky SR pri verejnom obstarávaní je stanovený finančný limit pri obstarávaní právnych a poradenských služieb vo výške 3 350 eur. Ak predpokladaná hodnota zákazky s nízkou hodnotou je rovná alebo nižšia ako stanovený limit, je obstarávateľ oprávnený obstarat' zákazku formou priameho nákupu pri dodržaní efektívneho a hospodárneho využitia finančných prostriedkov. V ostatných prípadoch musí vykonať prieskum trhu aspoň u troch dodávateľov a spracovať záznam o vykonaní prieskumu trhu.

Kontrolná skupina NKÚ SR v kontrolovanom období zistila 19 zákaziek v celkovej hodnote 183 074 eur, ktorých hodnota presiahla stanovený finančný limit vo výške 3 350 eur, pri ktorých nebol vykonaný prieskum trhu aspoň u troch dodávateľov a spracovaný záznam o vykonaní prieskumu trhu.

Zároveň v 4 prípadoch hodnota zákaziek v období trvania zmlúv prekročila hodnotu 10 000 eur bez DPH. Uvedeným postupom Eximbanka SR neaplikovala pravidlá a postupy stanovené z hľadiska určených finančných limitov podľa § 4 zákona o verejnom obstarávaní, čím konala v rozpore s § 5 ods. 12 zákona o verejnom obstarávaní.

Nedodržaním ustanovení zákona o verejnom obstarávaní a smerníc Rady banky č. 1/2009 a č. 7/2012 Postup Eximbanky SR pri verejnom obstarávaní došlo k porušeniu princípov verejného obstarávania, a to princípu rovnakého zaobchádzania, princípu nediskriminácie uchádzačov alebo záujemcov, princípu transparentnosti a princípu hospodárnosti a efektívnosti.

Poradenské služby súvisiace s projektom Elektronizácia služieb Eximbanky SR z OPIS

Kontrolnej skupine NKÚ SR bola v rámci poradenských a právnych služieb predložená jedna dokumentácia z verejného obstarávania, a to zákazka s nízkou hodnotou na obstaranie poradenských služieb súvisiacich s projektom Elektronizácia služieb Eximbanky SR financovaná z Operačného programu Informatizácia spoločnosti (OPIS).

Ponuku predložili 3 uchádzači a ich ponuky sú uvedené v nasledujúcej tabuľke:

(v eur)

Uchádzač	Celková cena bez DPH	Cena za človekoden bez DPH	DPH	Cena za človekoden s DPH
Spoločnosť A	9 000	600	120	720
Spoločnosť B	9 999	500	100	600
Spoločnosť C	9 999	600	120	720

Kontrolou bolo zistené, že ponuky boli vyhodnocované na základe jediného kritéria, ktoré verejný obstarávateľ stanovil ako „najnižšia cena za 1 človekoden konzultačných služieb bez DPH“. 1 človekoden predstavoval 8 hodín práce konzultanta. Vyhodnotenie ponúk je uvedené v nasledujúcej tabuľke:

(v eur)

Uchádzač	cena za človekoden bez DPH	DPH	Cena za človekoden s DPH
Spoločnosť A	600	120	720
Spoločnosť B	500	100	600
Spoločnosť C	600	120	720

Na základe uvedeného vyhodnotenia predložených ponúk uchádzačov, ktorí splnili podmienky účasti, bola ako cenovo najvýhodnejšia vybratá ponuka predložená spoločnosťou B, hoci v konečnom dôsledku najnižšiu ponuku predložila spoločnosť A vo výške 9 000 eur, čo je o 999 eur menej oproti ponuke spoločnosti A.

Stanovením kritéria „najnižšia cena za 1 človekoden konzultačných služieb bez DPH“ bez určenia celkového počtu človekodní bolo umožnené, aby sa úspešným uchádzačom stala spoločnosť, ktorá nebola cenovo najvýhodnejšia. Uvedeným stanovením kritéria na vyhodnotenie ponúk došlo zo strany Eximbanky SR k porušeniu § 9 ods. 4 zákona o verejnom obstarávaní tým, že pri zadaní zákazky nebol uplatnený princíp rovnakého zaobchádzania, nediskriminácie uchádzačov alebo záujemcov, princíp transparentnosti a princíp hospodárnosti a efektívnosti.

Ďalej v rámci kontroly poradenských a právnych služieb kontrolná skupina NKÚ SR preverila ustanovenia vybraných zmlúv, sprievodné listy faktúr a preberanie výsledkov poradenských a právnych služieb.

Kontrolou boli zistené nedostatky pri preberaní výsledkov práce. V jednom prípade poradenstva zmluvou požadovaná evidencia rozsahu poskytnutých právnych služieb a počtu hodín poskytovania právnych služieb v príslušnom mesiaci, ktorá mala byť na požiadanie Eximbanky SR predložená, nebola kontrolnej skupine NKÚ SR dodaná. V jednom prípade poradenstva sa poradca zaviazal podávať mesačné informácie o právnych konzultáciách a právnom poradenstve generálnemu riaditeľovi Eximbanky SR, ktoré tiež neboli predložené. Podľa vyjadrenia Eximbanky SR bola právna a konzultačná pomoc poskytovaná ústne a telefonicky priamo bývalému generálnemu riaditeľovi.

V oblasti právnych služieb bolo tiež zistené, že vo Vestníku č. 198/2011 z 12.10.2011 bolo uverejnené Oznámenie o vyhlásení verejného obstarávania. Predmetom zákazky bolo poskytovanie právnych služieb, právneho poradenstva, zastupovanie a ochrana práv a právom chránených záujmov verejného obstarávateľa advokátom a/alebo advokátskym koncipientom v súdnom konaní vedenom proti verejnému obstarávateľovi alebo navrhnutom verejným obstarávateľom. Predpokladaná hodnota zákazky bola 192 999 eur bez DPH.

Vo Vestníku č. 246/2012 zo dňa 27.12.2012 bolo zverejnené Oznámenie o zrušení postupu zadávania podlimitnej zákazky a oprave. Postup bol zrušený podľa § 46 ods. 2 zákona o verejnom obstarávaní. Dôvodom bolo, že sa zmenili okolnosti, za ktorých sa vyhlásilo verejné obstarávanie. Podľa vyjadrenia Eximbanky SR sa v súčasnosti pripravuje vyhlásenie nového verejného obstarávania v predmetnej oblasti.

3.5 Peňažné príjmy a nepeňažné plnenia poskytované členom štatutárnych, dozorných a iných orgánov Eximbanky SR

Orgánmi Eximbanky SR sú Rada banky, Dozorná rada a generálny riaditeľ, ktorý je v zmysle § 14 ods. 4 zákona o Eximbanke SR oprávnený zriaďiť zbor poradcov. Okrem toho je Eximbanka SR povinná v zmysle § 19a ods. 1 zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov (ďalej „zákon o účtovníctve“) zriaďiť výbor pre audit. Kontrola bola zameraná najmä na:

- dodržanie príslušných ustanovení zákona č. 400/2009 Z. z. o štátnej službe v znení neskorších predpisov (ďalej „zákon o štátnej službe“) týkajúcich sa odmeňovania štátnych zamestnancov, ktorí sú členmi orgánov Eximbanky SR;
- preverenie odmeňovania členov štatutárneho orgánu Eximbanky SR, t. j. Rady banky, ako aj členov Dozornej rady, zboru poradcov GR a výboru pre audit v zmysle platných pravidiel odmeňovania.

3.5.1 Preverenie dodržania príslušných ustanovení zákona o štátnej službe, týkajúcich sa odmeňovania štátnych zamestnancov, ktorí sú členmi orgánov Eximbanky SR

Podľa § 61 zákona o štátnej službe v znení neskorších predpisov štátny zamestnanec, ktorý je členom riadiaceho, kontrolného alebo dozorného orgánu právnickej osoby nemôže od tejto právnickej osoby poberať odmenu, iný príjem alebo ďalšiu výhodu.

Kontrolou bolo zistené, že v preverovanom období boli členmi Rady banky a Dozornej rady Eximbanky SR šiesti štátni zamestnanci, ktorí nepoberali odmenu za výkon funkcie člena orgánu Eximbanky SR, čo bolo v súlade s príslušným ustanovením zákona o štátnej službe. Jeden člen dozornej rady, ktorý je verejným funkcionárom v zmysle ústavného zákona č. 357/2004 Z. z. o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov znení ústavného zákona č. 545/2005 Z. z., nepoberal finančnú

odmenu za členstvo v dozornej rade na základe obmedzenia vykonávať zárobkovú činnosť podľa § 9 ods. 1 zákona č. 552/2003 Z. z. o výkone prác vo verejnom záujme.

3.5.2 Preverenie odmeňovania členov štatutárneho orgánu Eximbanky SR, t. j. Rady banky, ako aj členov Dozornej rady, zboru poradcov GR a výboru pre audit v zmysle platných pravidiel odmeňovania

Rada banky

Pracovnoprávne vzťahy medzi Eximbankou SR a členmi Rady banky, ktorí sú jej zamestnancami, boli v preverovanom období upravené pracovnými zmluvami, ktoré obsahovali okrem iných podstatných náležitostí, výšku mzdy a iných požitkov určených v zmysle § 6 ods. 2 písm. d) zákona o Eximbanke SR Radou banky.

V pracovných zmluvách uzatvorených s generálnym riaditeľom a námestníkmi GR boli okrem základnej mesačnej mzdy a mimoriadnej mzdy stanovené aj pohyblivé zložky, a to ročná odmena vo výške dohodnutej v každoročne uzatváranom dodatku k pracovnej zmluve, naviazaná na splnenie určených kritérií osobnej hmotnej zainteresovanosti, pričom bola dohodnutá mesačná výplata preddavku percentom zo základnej mzdy. Okrem ročnej odmeny bolo možné priznať aj mimoriadne odmeny za splnenie strategicky významných úloh a ostatné odmeny na základe rozhodnutia Rady banky.

K dohodnutým funkčným požitkom patrilo najmä používanie služobného motorového vozidla i na súkromné účely, mobilný telefón, poskytovanie rozdielu medzi výškou základnej mzdy a nemocenského počas práceneschopnosti, maximálne za 20 pracovných dní v kalendárnom roku, príspevkov na doplnkové dôchodkové sporenie zvýšený o 1% oproti príspevku poskytovanému ostatným zamestnancom. Kontrolou bolo zistené, že nepeňažný príjem plynúci členom Rady banky z používania motorového vozidla aj na súkromné účely bol v zmysle zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov predmetom dane z príjmu.

Podľa § 7 ods. 12 zákona o Eximbanke SR členovi Rady banky, ktorý nie je zamestnancom Eximbanky SR, patrí za výkon funkcie finančná odmena, jej výšku určí Dozorná rada. Bývalému členovi Rady banky, ktorý nebol jej zamestnancom, bola vyplácaná odmena, ktorá bola schválená Dozornou radou dňa 04.10.2010. Súčasný člen Rady banky, ktorý nie je jej zamestnancom nepoberá za výkon svojej funkcie odmenu z dôvodu, že je štátnym zamestnancom.

Kontrolou bolo zistené, že bývalý člen Rady banky, ktorý nebol jej zamestnancom, poberal príjem aj na základe Zmluvy o spolupráci zo dňa 14.10.2010, ktorá bola ukončená dohodou k 31.10.2011 a Zmluvy o spolupráci z 31.10.2011 uzatvorenej na dobu určitú do 30.04.2012. Predmetom zmlúv bola príprava programových dokumentov a strategických zámerov Eximbanky SR, riadenie projektov a plnenie úloh podľa rozhodnutí Rady banky generálneho riaditeľa. Za plnenie úloh patrila členovi Rady banky pravidelná mesačná odmena, ročná odmena v závislosti od stanovených kritérií, ako aj mimoriadna odmena za splnenie strategických významných úloh pre rozvoj Eximbanky SR.

Členovia štatutárneho orgánu Eximbanky SR, t. j. členovia Rady banky sú verejnými funkcionármi v zmysle ústavného zákona č. 357/2004 Z. z. o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov. Ročné peňažné a nepeňažné príjmy členov Rady banky, ktoré sú v zmysle čl. 7 ods. 7 citovaného zákona zverejnené na internetovej stránke Národnej rady SR, sú uvedené v tabuľke:

Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky

(v eur)

Meno	Funkcia	Od	Do	Príjmy	
				2011	2012
Ing. Mário Schrenkel	Generálny riaditeľ	9.9.2010	16.5.2012	109 353	113 241
Ing. Jozef Gašparík	Námestník	9.9.2010	16.5.2012	89 857	103 416
Ing. Daniel Jóna	Námestník	9.9.2010	16.5.2012	87 200	94 657
Ing. Ľubomír Kudroň	Námestník	9.9.2010	14.11.2012	88 517	97 990
Ing. Ladislav Vaškovič	Člen RB	9.9.2010	16.5.2012	75 456	22 516
Ing. Igor Lichnovský	Generálny riaditeľ	17.5.2012		x	62 576
Ing. Pavel Mockovčiak	Námestník	17.5.2012		x	51 655
Rudolf Sihlovec, MBA	Námestník	17.5.2012		x	50 960
Ing. Milan Horváth	Člen RB	17.05.2012	14.11.2012	x	0
Ing. Milan Horváth	Námestník	15.11.2012		x	9 977
Ing. Pavol Pavlis	Člen RB	15.11.2012		x	0
Spolu	x	x	x	450 383	606 988

Zdroj: mzdové listy

V I. polroku 2013 boli členom Rady banky Eximbanky SR vyplatené príjmy v celkovom objeme 231 742 eur.

Porovnaním výšky skutočných mesačných základných miezd členov Rady banky, ktorí sú jej zamestnancami, s nárokmi schválenými Radou banky za obdobie rokov 2011 - I. polrok 2013 neboli zistené rozdiely.

Kontrolná skupina NKÚ SR preverila priznanie a vyplatenie ročných odmien členov Rady banky v závislosti od plnenia kritérií osobnej hmotnej zainteresovanosti určených v pracovnej zmluve, pre člena Rady banky bez pracovného pomeru s Eximbankou SR v Zmluve o spolupráci. Kontrolou bolo zistené, že generálnemu riaditeľovi a námestníkom bol vyplácaný mesačný preddavok na ročnú odmenu vo výške dohodnutej v pracovnej zmluve. Členovi Rady banky, ktorý nebol zamestnancom banky, bol vyplácaný preddavok vo výška dohodnutej v Zmluve o spolupráci.

Vyhodnotenie kritérií osobnej hmotnej zainteresovanosti členov Rady banky za rok 2011 bolo schválené Radou banky dňa 25.06.2012. Celková výška vyplatených preddavkov na ročné odmeny v roku 2011 bola 86 017,60 eur, čo tvorilo 50 % z určenej ročnej odmeny. Doplatok ročných odmien predstavoval 40 268,46 eur a bol vypočítaný na základe plnenia stanovených kritérií. Výplata doplatku bola realizovaná v mesiaci júl 2012 po schválení ročnej účtovnej závierky MF SR dňa 28.05.2012, čo bolo v súlade s ustanovením pracovnej zmluvy a Zmluvy o spolupráci. Kontrolou neboli zistené nedostatky v priznaní a vyplatení ročných odmien generálneho riaditeľa a námestníkov.

V roku 2012 bolo preddavkovým spôsobom vyplatených 50 % z určenej ročnej odmeny členom predchádzajúceho i súčasného vedenia Eximbanky SR v celkovom objeme 71 101,20 eur. Na základe vyhodnotenia plnenia kritérií, ktoré bolo schválené Radou banky dňa 27.02.2013, nevznikol žiadnemu členovi Rady banky nárok na doplatok ročnej odmeny. Rada banky schválila odmeny aj piatim členom Rady banky, ktorí nespĺnili kritériá osobnej hmotnej zainteresovanosti na požadovaných 50 %, čo zdôvodnila objektívnymi príčinami v súlade s ustanovením pracovnej zmluvy, podľa ktorého „Rada banky môže priznať odmenu aj v prípade nesplnenia kritérií osobnej hmotnej zainteresovanosti ak celkové hospodárske výsledky boli priaznivé a nesplnenie niektorých z kritérií bolo spôsobené objektívnymi príčinami alebo rozhodnutiami Rady banky.“

Pracovná zmluva GR a námestníkov obsahovala aj možnosť priznať mimoriadne odmeny za splnenie strategicky významných úloh dôležitých pre ďalší rozvoj Eximbanky SR a ostatné odmeny na základe rozhodnutia Rady banky. Kontrolou bolo zistené, že v októbri 2011 boli GR a námestníkom vyplatené mimoriadne odmeny v celkovej výške 16 929 eur, ktoré boli schválené Radou banky dňa 24.10.2011 za „úspešné plnenie pracovných úloh manažmentu banky“, bez uvedenia konkrétnych strategicky významných úloh dôležitých pre ďalší rozvoj Eximbanky SR.

V roku 2012 a v I. polroku 2013 bola bývalému GR a námestníkom GR pri rozviazaní pracovného pomeru po odvolaní z funkcie vyplatená mimoriadna odmena vo výške 6 násobku priemernej mesačnej mzdy v celkovej výške 150 444,67 eur, čo bolo v súlade s podmienkami dohodnutými v pracovných zmluvách. Skutočnosť, že odmeny neboli vyplatené za prácu, ale boli naviazané na splnenie podmienky ukončenia pracovného pomeru potvrdzuje aj ich účtovanie na ľarchu daňovo neuznaných nákladov, ktorými sú v zmysle § 21 ods. 1 zákona o dani z príjmu náklady, ktoré nesúvisia so zdaniteľným príjmom.

Podľa zákona č. 36/2013 Z. z., ktorým sa s účinnosťou od 27.02.2013 zmenil zákon o Eximbanke SR, mzdové podmienky a iné požitky generálneho riaditeľa a námestníkov generálneho riaditeľa určuje MF SR. Kontrolnej skupine NKÚ SR bol predložený list podpredsedu vlády a ministra financií SR z 26.06.2013, ktorým podľa §19 ods. 2 zákona o Eximbanke SR určil mzdové podmienky a iné požitky členom Rady banky, ktorí sú zamestnancami Eximbanky SR od 01.07.2013. Tieto boli následne premietnuté do pracovných zmlúv formou uzatvorenia dohody o zmene pracovných podmienok.

Dozorná rada

Podľa § 10 ods. 10 zákona o Eximbanke SR patrí členom Dozornej rady za výkon funkcie finančná odmena, výšku ktorej určí MF SR. Kontrolou bolo zistené, že rozhodnutím MF SR z 09.12.2008 bola určená pravidelná mesačná odmena predsedovi a členom Dozornej rady Eximbanky SR s pravidelnou ročnou valorizáciou o percento inflácie vyhlásené Štatistickým úradom SR za predchádzajúci kalendárny rok.

Kontrolou bolo zistené, že odmeny všetkých členov Dozornej rady za preverované obdobie predstavovali 90 230,97 eur a boli vyplácané vo výške určenej MF SR, vrátane pravidelnej ročnej valorizácie. Piatim členom Dozornej rady bez nároku na výplatu odmien v zmysle príslušných zákonných predpisov neboli vyplatené odmeny.

Zbor poradcov

Generálny riaditeľ je v zmysle § 14 ods. 4 zákona o Eximbanke SR oprávnený zriadiť zbor poradcov zložený z odborníkov príslušných oblastí, ktoré sú predmetom činností Eximbanky SR a ktorí nie sú jej zamestnancami. Členov zboru poradcov vymenúva a odvoláva generálny riaditeľ. Odmeňovanie členov zboru poradcov nie je zákonom o Eximbanke SR upravené.

V roku 2011 pôsobilo v Eximbanke SR 10 poradcov, ktorí boli do funkcie členov zboru poradcov menovaní generálnym riaditeľom Eximbanky SR, z toho 3 boli v priebehu roka odvolaní. S členmi zboru poradcov boli uzatvorené dohody o vykonaní práce, dohody o pracovnej činnosti a zmluvy o poskytovaní odborného poradenstva, v ktorých boli dohodnuté oblasti poradenstva ako aj odmena. V roku 2012 pôsobilo v Eximbanke SR 13 poradcov, z toho 8 boli v máji 2012 z funkcie členov zboru poradcov odvolaní generálnym riaditeľom Eximbanky SR. S novými členmi poradcov boli uzatvorené zmluvy o poskytovaní odborného poradenstva. V I. polroku 2013 pôsobilo v Eximbanke SR

5 poradcov GR, s ktorými boli uzatvorené zmluvy o poskytovaní odborného poradenstva, s jedným zmluva o poskytovaní služieb. V priebehu I. polroka 2013 bol jeden poradca odvolaný z člena zboru poradcov.

Kontrolou bolo zistené, že odborníkmi na poskytovanie poradenských služieb a predmetom poradenskej činnosti boli aj oblasti, ktoré nie sú predmetom činnosti Eximbanky SR, napr. poradenstvo v oblasti verejného obstarávania, marketingu a mediálnej komunikácie, informačných technológií, personálne, právne, daňové poradenstvo, čo nebolo v súlade s § 14 ods. 4 zákona o Eximbanke SR. Vykonávanie uvedených činností bolo v zmysle Organizačného poriadku v náplni existujúcich organizačných útvarov Eximbanky SR.

Náklady na členov zboru poradcov predstavovali v preverovanom období sumu 203 192,10 eur. Ich výška podľa rokov a druhu nákladov je uvedená v tabuľke:

	Rok 2011	Rok 2012	I. polrok 2013	Spolu
Náklady na poradcov celkom	69 328	82 565	51 298	203 192
z toho: nakupované výkony	17 538	49 821	51 298	118 658
ostatné osobné náklady	51 790	32 744	0	84 534

(v eur)

Kontrolou bolo zistené, že členovia zboru poradcov, s ktorými boli uzavreté dohody o vykonaní práce a dohody o pracovnej činnosti preukazovali vykonanie dohodnutého rozsahu práce výkazom prác, odsúhlaseným generálnym riaditeľom Eximbanky SR, čo bolo v súlade s ustanoveniami príslušných dohôd. Odmeny boli vyplácané v dohodnutých termínoch a výške.

S ôsmimi členmi zboru poradcov boli v preverovanom období uzatvorené zmluvy o poskytnutí odborného poradenstva, s jedným zmluva o poskytnutí služieb, v ktorých boli dohodnuté oblasti poradenskej činnosti, spôsob preukazovania vykonanej práce, ako aj odmena a platobné podmienky. Kontrolná skupina NKÚ SR konštatuje, že iba v 3 zmluvách bola dohodnutá podmienka vyplatenia odmeny na základe vystavenej faktúry, ktorej prílohou je rozpis vykonaných prác (služieb). V ostatných zmluvách bol dohodnutý termín vyplácania mesačných paušálnych odmien bez vystavenia faktúry, pričom vo väčšine prípadov boli poradcovia povinní podávať informácie o vykonanej práci generálnemu riaditeľovi.

Kontrolou bolo zistené, že v preverovanom období boli s poradcom – fyzickou osobu uzatvorené dve zmluvy, na základe ktorých bolo realizované plnenie v celkovej výške 32 611,29 eur:

1. Zmluva o odbornom poradenstve dňa 24.05.2012, predmetom ktorej bolo poskytovanie odborného poradenstva v oblasti právnych služieb. Za poskytovanie služieb bola dohodnutá mesačná odmena bez vystavenia faktúry. Poradca sa v zmluve zaviazal poskytovať služby osobne a v dohodnutých termínoch a podávať mesačne informácie o vykonanej práci generálnemu riaditeľovi. Zmluva bola ukončená dohodou k 31.12.2012. Celková výška odmeny bola 14 000 eur.
2. Zmluva o poskytovaní služieb dňa 22.02.2013, predmetom ktorej bolo poskytovanie právnych služieb a právneho poradenstva a na základe požiadavky generálneho riaditeľa Eximbanky SR aj poskytovanie služieb pri súdnom, resp. mimosúdnom vymáhaní pohľadávok, vo veci konkurzu a/alebo reštrukturalizácie, a/alebo likvidácie spoločností, ktoré sú klientmi Eximbanky SR. Zmluva bola uzatvorená na dobu neurčitú.

Odmena za poradenské služby, vyplácaná mesačne na osobný účet poradcu, bola k 30.06.2013 v celkovej výške 12 000 eur. Za osobitné právne služby na základe plnomocenstva, ktorými boli činnosti spojené s prihlásením pohľadávky do konkurzu, za zvolenie Eximbanky SR do veriteľského výboru a za zastupovanie Eximbanky SR na schôdzi veriteľov, bola poradcovi priznaná odmena vo výške 6 611,29 eur.

Z odmien boli v zmysle zmluvy vykonávané povinné zákonné odvody (preddavok na daň z príjmu, poisťné do Sociálnej poisťovne a do zdravotnej poisťovne).

Poskytovanie právnych služieb fyzickou osobou nebolo v súlade s § 1 ods. 3 zákona č. 586/2006 Z. z. o advokácii v znení neskorších predpisov (ďalej „zákon o advokácii“), podľa ktorého právne služby na území SR sú oprávnení poskytovať výlučne advokáti, ktorí spĺňajú podmienky dané zákonom, používajú profesijné označenie advokát alebo advokátska kancelária a sú poistení pre zodpovednosť za škodu spôsobenú výkonom povolania. Preverení vo verejne prístupnom zozname advokátov vedenom Slovenskou advokátskou komorou bolo zistené, že poradca - poskytovateľ právnych služieb pre Eximbanku SR je zapísaný do zoznamu advokátov, pričom pri uzatvorení zmluvy o poskytovaní služieb vystupoval ako fyzická osoba bez uvedenia profesijného označenia, čo nebolo v súlade s § 12 ods. 4 zákona o advokácii.

Uzatvorenie zmluvy o poskytovaní služieb na právne služby s fyzickou osobou kontrolná skupina NKÚ SR posudzuje ako vystavenie sa riziku nezabezpečenia majetku Eximbanky SR v prípade spôsobenia škody poradcovi v súvislosti s vykonávaním činnosti podľa predmetnej zmluvy, nakoľko poradca ako fyzická osoba nie je poistený za škodu spôsobenú výkonom povolania tak, ako advokát, ktorému táto povinnosť vyplýva zo zákona o advokácii. Navyše, finančné prostriedky vynaložené v rozpore s osobitnými predpismi, v tomto prípade v rozpore so zákonom o advokácii, nie sú v zmysle § 21 ods. 1 písm. e) zákona o dani z príjmov daňovými nákladmi.

Na vyžiadanie bolo kontrolnej skupine NKÚ SR predložené písomné plnomocenstvo na zastupovanie Eximbanky SR, ktoré bolo vystavené na meno, ako aj písomná dokumentácia, v ktorej sa uvádza profesijné označenie v zmysle zákona o advokácii. Rozpor medzi označením zmluvnej strany v zmluve o poskytovaní služieb (fyzická osoba) s dokumentáciou preukazujúcou činnosť poradcu na základe predmetnej zmluvy, v ktorej je uvedené profesijné označenie advokáta, kontrolná skupina NKÚ SR posudzuje ako postup Eximbanky SR v rozpore s § 43 zákona Občianskeho zákonníka, pretože pri úprave zmluvných vzťahov nedbala na odstránenie všetkého, čo by mohlo viesť k vzniku rozporov.

Výbor pre audit

Členom výboru pre audit bola za výkon funkcie určená odmena rozhodnutím MF SR z 09.12.2008, čo bolo v súlade s § 35a ods. 7 zákona o Eximbanke SR. Celková výška odmien členov výboru pre audit predstavovala za preverované obdobie 7 874,83 eur. Kontrolou bolo zistené, že odmeny boli vyplácané v súlade s nárokmi na odmenu schválenými MF SR, vrátane každoročnej valorizácie. Dvomi členmi výboru pre audit, ktorí boli štátnymi zamestnancami, odmena nebola vyplácaná.

3.6 Preverenie hospodárnosti a účelovosti pri vynakladaní finančných prostriedkov na požitky poskytované zamestnancom Eximbanky SR, najmä požitky nad rámec zákona

Eximbanka SR poskytovala v preverovanom období svojim zamestnancom zamestnanecké výhody (benefity), ktoré boli upravené v Kolektívnej zmluve, Poriadku RB

č. 2/2011 Odmeňovanie zamestnancov Eximbanky SR a interných predpisoch. Zdrojom poskytovania zamestnaneckých výhod boli náklady banky a sociálny fond, ktorý bol tvorený povinným a ďalším prídelom vo výške dohodnutej v kolektívnej zmluve, v závislosti od dosahovania zisku. Z dôvodu negatívneho hospodárskeho výsledku za rok 2011 bol sociálny fond v roku 2012, na základe rozhodnutia Rady banky, doplnený o príspevok zamestnávateľa v sume 25 000 eur z daňovo neuznaných nákladov na pokrytie výdavkov na príspevky v rozsahu schválenom Radou banky v decembri 2011.

Kontrolná skupina NKÚ SR preverila použitie prostriedkov sociálneho fondu v súlade so zákonom č. 152/1994 Z. z. o sociálnom fonde v znení neskorších predpisov (ďalej „zákon o sociálnom fonde“) a plnenie vybraných záväzkov Eximbanky SR voči zamestnancom, na poskytnutie ktorých sa zaviazala v kolektívnej zmluve, resp. sú upravené v interných predpisoch.

Čerpanie prostriedkov sociálneho fondu

Podmienky tvorby a použitia sociálneho fondu boli stanovené v pokyne GR č. 20/2012 Tvorba a použitie sociálneho fondu (ďalej „pokyn GR č. 20/2012“), ktorý bol súčasťou Kolektívnej zmluvy. Rozpočet sociálneho fondu na jednotlivé roky preverovaného obdobia bol schvaľovaný Radou banky.

Prostriedky sociálneho fondu boli v preverovanom období použité na účely uvedené v pokyne GR č. 20/2012 a schválenom rozpočte na príslušné roky, t. j. na príspevok zamestnancom na stravovanie, na regeneráciu pracovnej sily, na detskú rekreáciu, sociálnu výpomoc a príspevok pri príležitosti životného jubilea, čo bolo v súlade s § 7 ods. 1 a 2 zákona o sociálnom fonde.

Kontrolou bolo zistené, že príspevok na regeneráciu pracovnej sily, ktorý bol v roku 2012 vyplatený zamestnancom v celkovej výške 19 912 eur, sa poskytoval zamestnancom poukázaním na ich osobný účet spolu s vyúčtovaním mzdy. Eximbanka SR nepožadovala od zamestnancov doložiť doklady, ktoré by preukazovali použitie prostriedkov sociálneho fondu na účely uvedené v pokyne GR č. 20/2012. Uvedený vnútorný predpis neobsahoval ustanovenia upravujúce spôsob preukazovania výdavkov na tento účel zamestnancami Eximbanky SR, čo nebolo v súlade s § 7 ods. 4 zákona o sociálnom fonde.

Dňa 30.05.2013 bol Radou banky schválený upravený rozpočet sociálneho fondu na rok 2013 a zmenený pokyn GR č. 20/2012 v časti týkajúcej sa výšky príspevku zamestnávateľa na stravovanie zo sociálneho fondu. Rozpočet neobsahoval príspevok na regeneráciu pracovnej sily. Zvýšil sa príspevok na stravovanie zo sociálneho fondu, a to do výšky zostatku hodnoty stravovacej poukážky po odpočítaní príspevku z nákladov, pričom nominálna hodnota stravovacej poukážky sa zvýšila na 5 eur, t. j. o 1 euro viac ako je hodnota stravného poskytovaného pri pracovnej ceste v trvaní 5 až 12 hodín podľa zákona č. 283/2002 Z. z. o cestovných náhradách v znení neskorších predpisov (ďalej „zákon o cestovných náhradách“).

Kontrolná skupina NKÚ SR upozorňuje na riziko, že zvýšený príspevok na stravovanie zo sociálneho fondu (2,80 eur na 1 stravný lístok) nebude v nasledujúcich rokoch krytý povinným a ďalším prídelom z hrubých miezd zamestnancov v zmysle § 5 ods. 1 zákona o sociálnom fonde, ale si, v prípade nedosiahnutia zisku, opäť vyžiada presun prostriedkov z daňovo neuznaných nákladov, s negatívnym dopadom na výsledok hospodárenia.

Používanie služobných motorových vozidiel na súkromné účely

Možnosť a podmienky používania motorových vozidiel na súkromné aj služobné účely mala Eximbanka SR upravené pokynom GR č. 4/2012 Prevádzkovanie motorových vozidiel v Eximbanke SR (ďalej „pokyn GR č. 2/2012“). Podľa uvedeného pokynu sú na základe rozhodnutia Rady banky vedúcim zamestnancom Eximbanky SR poskytované tzv. pridelené motorové vozidlá, určené na používanie na služobné a súkromné účely.

Kontrolou bolo zistené, že v preverovanom období používali pridelené motorové vozidlá členovia Rady banky, s ktorými bola uzatvorená dohoda o zverení motorového vozidla do osobného užívania a dohoda o hmotnej zodpovednosti v zmysle pokynu GR č. 4/2012. Kontrolou bolo zistené, že užívateľom prideleného motorového vozidla sa každý mesiac pripočítavala k základu dane z príjmu čiastka vo výške 1 % zo vstupnej ceny používaného vozidla, čo bolo v súlade s 5 ods. 3 písm. a) zákona o dani z príjmov. Evidencia o prevádzke prideleného motorového vozidla bola užívateľmi vedená v zmysle prílohy k pokynu GR č. 4/2012, s osobitným uvádzaním najjazdených kilometrov na súkromné účely. Úhrada nákladov za použitie motorových vozidiel na súkromné účely (spotrebované pohonné hmoty) bola mesačne realizovaná formou zrážky zo mzdy.

Eximbanka SR pri používaní služobných motorových vozidiel na súkromné účely dodržiavala pravidlá stanovené vnútorným predpisom a príslušné ustanovenia zákona o dani z príjmov.

Náhrady pri zahraničných pracovných cestách nad rámec zákona

Poskytovanie cestovných náhrad, náhrad výdavkov a iných plnení pri pracovných cestách uskutočnených za účelom zabezpečenia činnosti Eximbanky SR bolo v preverovanom období upravené pokynom GR č. 1/2011 O cestovných náhradách v Eximbanke SR (ďalej „pokyn GR č. 1/2011“). Uvedený pokyn obsahoval aj podmienky poskytovania vreckového a jeho výšku pri zahraničných pracovných cestách. Vreckové bolo stanovené vo výške, ktorá prevyšovala nárokovú výšku stanovenú zákonom o cestovných náhradách. Generálnemu riaditeľovi bolo určené vo výške 200 %, námestníkom GR a členovi Rady banky vo výške 150 %, riaditeľom vo výške 100 % a ostatným zamestnancom vo výške 40 % nároku na stravné.

Náklady presahujúce limity stanovené zákonom o cestovných náhradách nie sú v zmysle § 21 ods. 1 písm. e) zákona o dani z príjmov daňovými nákladmi.

Zaučtované náklady na zvýšenú sumu vreckového boli v roku 2011 vo výške 10 330,71 eur, v roku 2012 vo výške 8 877,71 eur a v I. polroku 2013 vo výške 4 378,93 eur. Zo zoznamu jednotlivých položiek zaučtovaných na účte Cestovné zahraničné nad limit zákona kontrolná skupina NKÚ SR na vzorke vybraných dokladov preverila dodržiavanie priznania a účtovania výšky vreckového v zmysle pokynu GR č. 1/2011. Nedostatky neboli zistené.

Kontrolou bol zistený jeden prípad nehospodárneho nakladania s prostriedkami Eximbanky SR, a to schválením pracovnej cesty a následným vyplatením náhrady výdavkov pri zahraničnej pracovnej ceste, účel ktorej nesúvisel so zabezpečením činnosti Eximbanky SR tak, ako to upravuje pokyn GR 1/2011. Išlo o náhrady vyplatené bývalému námestníkovi Eximbanky SR za študijný jazykový pobyt v Anglicku vo výške 1 742,26 eur, z toho vreckové nad limit predstavovalo 854,70 eur.

Používanie mobilných telefónov

Náklady na mobilné telefóny boli podľa údajov z účtovníctva vo výške 27,9 tis. eur k 31.12.2011, vo výške 28,9 tis. eur k 31.12.2012 a vo výške 9,0 tis. eur k 30.06.2013. Podľa príkazu GR č. 4/2009 Stanovenie limitov pri používaní služobných mobilných telefónov sa služobný mobilný telefón prideluje zamestnancom Eximbanky SR na základe rozhodnutia jej vedenia. K 30.06.2013 boli poskytnuté mobilné telefóny 38 zamestnancom banky, vrátane členov Rady banky. Z dôvodu hospodárneho nakladania s majetkom a finančnými prostriedkami boli citovaným príkazom stanovené mesačné limity súvisiace s poplatkom za užívanie služobného mobilného telefónu pre riaditeľov odborov a útvaru do 50 eur bez DPH a pre ostatných zamestnancov do 33 eur bez DPH. Členovia Rady banky nemali určený limit. Prečerpanie mesačného limitu bolo realizované formou zrážky zo mzdy zamestnanca na základe písomnej dohody o zrážkach zo mzdy.

Kontrolou postupu pri sledovaní čerpania limitov a realizácii úhrad nákladov za prekročenie stanovených limitov vo vybranom období neboli zistené porušenia ustanovení vnútorného predpisu Eximbanky SR.

Doplnkové dôchodkové sporenie

Eximbanka SR poskytovala svojim zamestnancom príspevok na doplnkové dôchodkové sporenie. Podmienky a výška príspevku boli upravené v pokyne GR č. 17/2008 O doplnkovom dôchodkovom sporení zamestnancov Eximbanky SR, ktorý bol súčasťou Kolektívnej zmluvy. Výška mesačného príspevku bola stanovená od 3% do 6% zo zúčtovanej mzdy a náhrady mzdy, v závislosti od rozpočtovaných prostriedkov na príslušný kalendárny rok a na základe rozhodnutia Rady banky. Mesačný príspevok zamestnávateľa Eximbanky SR na doplnkové dôchodkové sporenie zamestnancom bol v preverovanom období vo výške 4 % zo zaúčtovanej mzdy a náhrady mzdy zamestnanca, ktorý bol schválený Radou banky 26.05.2008.

Kontrolou bolo zistené, že Eximbanka SR poskytla príspevok na doplnkové dôchodkové sporenie 74 zamestnancom v roku 2011 v celkovej sume 83,8 tis. eur, 80 zamestnancom v roku 2012 v celkovej sume 87,7 tis. eur a 74 zamestnancom v I. polroku 2013 v celkovej sume 52,9 tis. eur.

Príspevky na doplnkové dôchodkové sporenie boli v preverovanom období vyplatené v súlade s podmienkami určenými v Kolektívnej zmluve.

Náhrada príjmu pri dočasnej práceneschopnosti

V kolektívnej zmluve bola dohodnutá denná výška náhrady príjmu pri dočasnej pracovnej neschopnosti zamestnanca vo vyššej percentuálnej sadzbe denného vymeriavacieho základu zamestnanca ako stanovuje zákon č. 462/2003 Z. z. o náhrade príjmu pri dočasnej pracovnej neschopnosti zamestnanca, a to vo výške 80 % denného vymeriavacieho základu zamestnanca na dobu 20 kalendárnych dní v danom roku.

Kontrolou bolo zistené, že vyššia náhrada príjmu bola poskytnutá v roku 2011 v celkovej sume 2,3 tis. eur 17 zamestnancom, v roku 2012 v celkovej sume 3,8 tis. eur 29 zamestnancom a v I. polroku 2013 v celkovej sume 2,5 tis. eur 20 zamestnancom.

3.7 Preverenie hospodárnosti a účelovosti pri vynakladaní finančných prostriedkov na softvérový a hardvérový servis a náklady na rozvoj a dodanie nového informačného systému

3.7.1 Náklady na softvérový a hardvérový servis

V preverovanom období Eximbanka SR využívala viaceré informačné systémy („IS“). Na podporu obchodných procesov používala IS skladajúci sa z troch hlavných komponentov, a to bankový IS (ďalej „BIS“), ekonomický IS SAP R/3 (ďalej „ERP SAP“) a poisťovací IS (ďalej „PIS“). Pre zahraničný platobný styk bol využívaný systém SWIFT. Medzinárodný platobný styk v SR cez NBS bol realizovaný cez systém EURO SIPS. Na využívanie spravodajských informácií z finančných trhov a medzinárodného ekonomického a politického vývoja na úverovú analýzu používala systém REUTERS. Eximbanka SR ďalej využívala systém RBUZ (register bankových úverov a záruk).

Výšku nákladov na servis a údržbu IS v jednotlivých rokoch preverovaného obdobia dokumentuje tabuľka:

	(v tis. eur)					
Prevádzkové náklady - nakupované výkony	Rozpočet 2011	Skutočnosť 2011	Rozpočet 2012	Skutočnosť 2012	Rozpočet 2013	Skutočnosť k 30.6.2013
Softvérový a hardvérový servis	1 015 000	749 913	716 000	659 031	885 000	377 705

Kontrolná skupina NKÚ SR z celkovej výšky nákladov preverila v roku 2011 náklady vo výške 633 465 eur (84,5 %), v roku 2012 náklady vo výške 550 947 eur (83,6 %) a v I. polroku 2013 náklady vo výške 246 798 eur (65,3 %).

Náležitosti zmluvnej dokumentácie a finančné plnenie boli preverené v zmluvách, ktoré Eximbanka SR uzatvorila s 3 obchodnými spoločnosťami na servis a údržbu IS a to:

Zmluva o údržbe a rozvoji IS uzatvorená dňa 02.08.2004 s obchodnou spoločnosťou. K zmluve bolo uzatvorených 6 dodatkov. Predmetom zmluvy je realizácia údržby IS a rozvoja IS na základe požiadavky Eximbanky SR.

V zmysle zmluvy a dodatkov bola dohodnutá úhrada mesačného paušálneho poplatku za údržbu IS vo výške 42 500 eur bez DPH (51 500 eur s DPH) v období od 01.01.2011 do 31.08.2011, od 01.09.2011 do 31.12.2016 vo výške 32 300 eur bez DPH (38 760 eur s DPH) a od 01.01.2017 vo výške každoročne prehodnocovanej po vzájomnej dohode v závislosti od hodnoty diela platnej k 01.01. príslušného roka.

Obchodná spoločnosť za údržbu IS vyfakturovala a Eximbanka SR uhradila v roku 2011 sumu 567 040 eur, v roku 2012 sumu 465 120 eur a v I. polroku 2013 sumu 232 560 eur, spolu za preverované obdobie 1 315 760 eur, z toho paušálny poplatok tvoril 1 260 720 eur.

Kontrolná skupina NKÚ SR preverila 30 účtovných dokladov (faktúr) v celkovej sume 1 238 638 eur, čo predstavuje 94 % z vyfakturovanej sumy.

Zmluva o poskytnutí licencie k Software a jeho údržbe uzatvorená s obchodnou spoločnosťou dňa 17.08.2005 v znení jedného dodatku.

Predmetom zmluvy je poskytnutie software, udelenie práva na jeho používanie a služieb údržby za podmienok stanovených vo Všeobecných obchodných podmienkach SAP pre licenčné vzťahy týkajúce sa software. Špecifikácia licencií, základ pre výpočet poplatku a výšku poplatku v percentách, aktuálnu výšku štvrťročného a ročného poplatku za Služby podpory tvoria prílohu č. 1 k zmluve.

Dodatkom č. 1 zo dňa 27.12.2012 sa zmenil základ pre výpočet poplatku za Služby podpory na 261 627 eur, percento poplatku na 20,1%, štvrťročný poplatok na 13 146,76 eur.

Obchodná spoločnosť za služby dohodnuté v zmluve vyfakturovala v roku 2011 sumu 59 337 eur, v roku 2012 sumu 61 221 eur a v I. polroku 2013 sumu 31 552 eur, spolu za preverované obdobie 152 110 eur. Predmetom kontroly boli všetky účtovné doklady (8 faktúr).

Zmluva o poskytovaní služieb zo dňa 31.03.2008 uzatvorená s obchodnou spoločnosťou v znení 2 dodatkov.

Predmetom zmluvy je spolupráca v oblasti SWIFTNet služieb správ vzťahujúca sa na rôzne aspekty poskytovania služieb podľa zmluvy, najmä kvalita a kvantita, flexibilita, úlohy a zodpovednosti zmluvných strán, reporting, odstraňovanie havárií, odmena a fakturácia. Dodatkami sa okrem iného menila výška jednorazového, mesačného a ročného poplatku za užívanie služieb.

Obchodná spoločnosť za služby dohodnuté v zmluve vyfakturovala v roku 2011 sumu 72 448 eur, v roku 2012 sumu 70 914 eur a I. polroku 2013 sumu 50 710 eur, spolu za preverované obdobie 194 072 eur. Kontrolná skupina NKÚ SR preverila účtovné doklady (faktúry) v celkovej hodnote 33 862 eur, čo predstavuje 17,5 % z vyfakturovanej sumy.

Kontrolou účtovných dokladov bolo zistené, že obchodné spoločnosti za služby, t. j. za údržbu a servis informačných systémov fakturovali ceny v súlade so zmluvne dohodnutými podmienkami.

3.7.2 Náklady na rozvoj IS a dodávku nového IS

Eximbanka SR k 30.06.2013 vykazovala na účte obstarania softvéru zostatok vo výške 1 239 917 eur. Z uvedeného objemu finančných prostriedkov kontrolná skupina NKÚ SR preverila dodávky vo výške 1 200 918 eur (96,8 %). Z toho tvorili dodávky spoločnosti A objem 668 661 eur a dodávky spoločnosti B objem 532 257 eur. Išlo o dodávky na základe:

1. Zmluvy o dielo a zmluvy o poskytovaní služieb zo dňa 30.12.2011 (ďalej „Zmluva“) uzatvorenej so spoločnosťou A na obdobie 5 rokov od jej podpísania. Zmluva bola uzatvorená na základe výsledku verejného obstarávania, uvedeného v časti 2.2.2 tohto protokolu. Zmluva pozostávala z troch častí:

- Časť I Zmluva o dielo
- Časť II Zmluva o poskytovaní služieb
- Časť III Spoločné ustanovenia, v ktorých okrem iného boli dohodnuté: odmena a platobné podmienky, práva a povinnosti zhotoviteľa a objednávateľa, miesto vykonávania „Diel“ a poskytovania „Služieb“, zodpovednosť za škodu a sankcie, trvanie zmluvy a spôsoby jej ukončenia, práva duševného vlastníctva.

Súčasťou Zmluvy je 9 samostatných príloh, ktoré obsahujú: Špecifikáciu Diela, Harmonogram, Protokol o odovzdaní Diela ako celku, Odovzdanie a prevzatie Diela, Rozpis odmeny a nákladov (Dielo a Služby), Zoznam oprávnených osôb (Dielo a Služby), Zoznam služieb a kategorizáciu chýb, Servisný záznam.

Časť I Zmluva o dielo

Predmetom zmluvy bola dodávka Diela, špecifikácia ktorého zodpovedala špecifikácii popísanej v ponuke na „Zámenu, doplnenie funkcionalít a optimalizáciu prevádzkových nákladov informačných systémov Eximbanky SR“ predloženej dňa 04.08.2011. Predmetom ponuky bol nový BIS, portál elektronického bankovníctva, integrácia dodaných komponentov s IS Eximbanky SR a servisná a prevádzková podpora komponentov nového riešenia.

Dielo malo byť vytvorené a nábeh systému mal byť realizovaný najneskôr do 7 mesiacov od nadobudnutia účinnosti zmluvy, t. j. do 31.07.2012.

V zmluve bolo okrem iného dohodnuté, že Dielo ako celok bude považované za dokončené po akceptácii posledného čiastkového plnenia a úspešnom integračnom testovaní v Harmonograme a podpísaní Protokolu o odovzdaní diela oboma zmluvnými stranami. Súčasťou zhotovenia diela malo byť vykonanie všetkých potrebných skúšok Diela v zmysle technických noriem a platnej legislatívy a odovzdanie dokladov, ktoré sú potrebné na jeho prevzatie a užívanie, vrátane dokladov o preukázaní zhody s platnou legislatívou.

Časť II Zmluva o poskytovaní služieb

Predmetom zmluvy boli služby súvisiace s dodaným Dielom a to: údržba IS, podpora prevádzky IS, riešenie zmien a doplnení IS v nadväznosti na zmenu legislatívy (ďalej len „Služby“), ako aj prevzatie a zaplatenie dohodnutej odmeny za služby. Špecifikácia jednotlivých Služieb je prílohou zmluvy. Služba sa bude považovať za dokončenú podpísaním Protokolu oboma zmluvnými stranami.

Časť III Spoločné ustanovenia

Cena Diela a odmena za Služby bola dohodnutá vo výške 1 322 541,93 eur bez DPH (1 587 050,32 eur s DPH), pričom:

- a) cena za Dielo predstavovala 663 354,18 eur bez DPH (796 025,02 eur s DPH) a mala byť vyplatená:
 - 94 % z ceny na základe faktúry vystavenej najneskôr do 30 dní po podpise Protokolu, ktorého kópia bude súčasťou faktúry;
 - 6 % z ceny na základe faktúry vystavenej najneskôr do 30 dní po uplynutí záručnej doby;
- b) cena za Služby predstavovala 659 187,75 eur bez DPH (791 025,30 eur s DPH), ktorá mala byť vyplácaná mesačne a súčasťou faktúr mala byť potvrdená kópia Protokolu (uvedená suma zodpovedala mesačnej výške paušálneho poplatku 10 986,46 eur bez DPH/13 183,75 eur s DPH).

V zmluve bola dohodnutá tiež záruka na vykonané Dielo a Služby v trvaní 12 mesiacov ako aj sankcie v prípade neplnenia zmluvne dohodnutých ustanovení.

Z predloženého materiálu „Návrh na uzatvorenie Dodatku č. 1 k Zmluve o dielo a zmluve o poskytnutí služieb“, ktorý bol predmetom rokovania Rady banky dňa 12.11.2011 kontrolná skupina NKÚ SR zistila, že harmonogram implementácie BIS bol viackrát menený, pričom zmeny neboli zapracované do zmluvy, ale schválené len Riadiacim výborom projektu. Dodávateľ bol požiadaný o skrátenie doby implementácie do 31.03.2012, neskôr bol termín implementácie stanovený do 31.05.2012 s tým, že funkcionality nebudú odovzdané úplne podľa Zmluvy. Na integrácii systému s existujúcimi aplikáciami sa mal podieľať aj dodávateľ dovtedy používaného IS, ktorý zabezpečoval aj jeho servisnú podporu a s ktorým Eximbanka SR dňa 26.03.2012 jednostranne vypovedala zmluvu. Výpoveď zmluvy bola súčasným manažmentom Eximbanky SR späťvzatá dňa 25.05.2012 z dôvodu zabezpečenia servisnej podpory existujúcich IS (nielen BIS, ale aj PIS a ERP SAP).

Na základe nespokojnosti zamestnancov Eximbanky SR s funkcionalitami systému, vizuálnou stránkou, ako aj nízkou mierou integrácie systému s jednotlivými aplikáciami, ktoré sú súčasťou IS Eximbanky SR, boli dňa 29.05.2012 pozastavené práce na projekte implementácie BIS. Po neúspešnom pokuse o ukončenie zmluvy začali dňa 30.05.2012 rokovania medzi Eximbankou SR a spoločnosťou A, ktoré boli ukončené dohodou o pokračovaní projektu a návrhom na uzatvorenie Dodatku č. 1.

Dodatkom č. 1 k Zmluve, uzatvoreným dňa 16.11.2012, bol zmenený harmonogram implementácie, termín vykonania a dodania Diela, ktorý bol posunutý do 5 kalendárnych mesiacov od nadobudnutia účinnosti dodatku, t. j. do 15.04.2013. Zmluvné strany sa dohodli na vyplatení ceny Diela tak, že

- 84 % ceny, t.j. 557 217,51 eur bez DPH (668 661,01 eur s DPH) za doteraz vykonané činnosti na Diele, vrátane alikvotnej časti odplaty za licencie, bude vyplatených na základe faktúry vystavenej do 7 dní od podpísania Dodatku č. 1,
- 10 %, t.j. 66 335,42 eur bez DPH na základe faktúry vystavenej do 30 dní po podpísaní záverečného Protokolu o odovzdaní Diela,
- 6 %, t.j. 39 801,25 eur bez DPH na základe faktúry vystavenej do 30 dní po uplynutí záručnej doby.

Kontrolou bolo zistené, že Eximbanka SR dňa 12.12.2012 uhradila faktúru vo výške 668 661,01 eur s DPH, z ktorej časť vo výške 390 600 eur bez DPH (468 720 eur s DPH) tvorila odplata za licencie. Eximbanka SR realizovala úhradu za licencie ešte pred uzatvorením licenčnej zmluvy. K dôvodu vyplatenia odplaty za licencie bez licenčnej zmluvy zodpovedný zamestnanec IT odboru uviedol, že *„bankový systém sa na základe požiadaviek odborných útvarov upravuje a prepracúva. Definitívny design systému bude ukončený až po prevzatí diela Eximbankou SR. Až potom má pre organizáciu zmysel prevziať zdrojové kódy systému a podpísať licenčnú zmluvu.“*

K vyplateniu alikvotnej časti odplaty za licencie Eximbanka SR uviedla, že: *„aj keď doteraz nebola medzi zhotoviteľom a dodávateľom podpísaná licenčná zmluva, dielo v zmysle pôvodných zmluvných termínov bolo pripravené zo strany zhotoviteľa k odovzdaniu, nakoľko však nezodpovedalo strategickým požiadavkám nového manažmentu, preto jeho odovzдание bolo načas odložené. K odovzdaniu dokončeného Diela ako celku príde až po podpísaní záverečného akceptačného protokolu. Licenčná zmluva (ktorá je pripravená a zohľadní úpravy diela pre potreby Eximbanky SR) môže byť podpísaná 04.11.2013 kedy bude podpísaný aj záverečný Protokol o odovzdaní a prevzatí Diela.“*

Za účelom organizačného zabezpečenia implementácie BIS a migrácie dát súvisiacich s bankovými operáciami vydal generálny riaditeľ dňa 08.04.2013 Príkaz č. 1/2013 Implementácia BIS v Eximbanke SR (ďalej „Príkaz č. 1/2013“), ktorým uložil námestníkom GR, riaditeľom odborov a všetkým pracovníkom zabezpečiť úkony a práce súvisiace s realizáciou implementácie systému a migráciou dát súvisiacich s bankovými operáciami podľa harmonogramu, ktorý bol prílohou citovaného príkazu.

Kontrolou bolo zistené, že termíny stanovené v prílohe Príkazu č. 1/2013 nezodpovedali termínom uvedeným v Harmonograme vykonávania Diela, ktorý je prílohou Zmluvy v znení Dodatku č. 1. Termíny ukončenia niektorých činností, napr. migrácia údajov z pôvodného bankového informačného systému do nového BIS v produkčnom prostredí, Míľnik III – preberanie modulov a i. boli oproti zmluvne dohodnutým termínom posunuté, resp. niektoré dokonca presahovali termín dodania Diela. Zmena termínov nebola dohodnutá formou písomného dodatku tak, ako to vyžaduje príslušné ustanovenie Zmluvy.

Zmeny termínov dodávky IS bez ich premietnutia do Zmluvy považuje kontrolná skupina NKÚ SR za postup, ktorým Eximbanka SR nekonala v súlade s § 43 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého je povinná dbať, aby sa pri úprave zmluvných vzťahov odstránilo všetko, čo by mohlo viesť k vzniku rozporov.

K uvedenému zisteniu Eximbanka SR uviedla, že: *„z dôvodu odloženia prevzatia diela Eximbanka SR v spolupráci so zhotoviteľom vypracovala návrh Dodatku č. 2*

k Zmluve, predmetom ktorého je zmena termínov. V nadväznosti na návrh dodatku č. 2 k Zmluve Eximbanka SR vydala Prikaz GR č. 1/2013, ktorý reflektoval na pripravený návrh Dodatku č. 2 k Zmluve. Citovaný dodatok sa nachádza na podpise u zhotoviteľa.“

Do času ukončenia výkonu kontroly NKÚ SR nebol BIS funkčný, tzn. nebol spustený do riadnej produkčnej prevádzky napriek tomu, že zmluvne dohodnutý termín vykonania a dodania Diela už uplynul.

2. Zmluvy o údržbe a rozvoji IS č. 20040801 uzatvorenej dňa 02.08.2004 so spoločnosťou B v znení neskorších dodatkov. Predmetom zmluvy je realizácia údržby IS a rozvoja IS na základe požiadavky Eximbanky SR.

V roku 2012 boli vystavené faktúry za úpravu a rozvoj IS Eximbanky SR v celkovej sume 532 256 eur, z toho za rozvoj SAP v sume 75 812 eur, za úpravu GINS v sume 58 464 eur, za rozvoj BIS v sume 41 850 eur a PIS v sume 356 120 eur. Fakturácia bola v súlade s podmienkami dohodnutými v Dodatku č. 6.

Kontrolou bolo zistené, že v decembri 2012 boli zadané zmenovými listami (ďalej „ZL“) požiadavky na rozvoj bankového a poisťovacieho IS v celkovej sume 473 792 eur. Protokoly o akceptácii upgradu k ZL na rozvoj PIS v celkovej hodnote 356 130 (ZL PIS 1,2,3,4,5,9,10,13,22) boli podpísané s výhradou, nakoľko neboli otestované, čo Eximbanka SR zdôvodnila nedostatkom času. V prílohe preberacích protokolov bolo dohodnuté ich otestovanie po ukončení ročnej účtovnej závierky. Do 30.06.2013 nebolo testovanie predmetných dodávok ukončené. Kontrolnej skupine NKÚ SR boli predložené protokoly o akceptácii upgradu k piatim ZL z konca júla 2013, ktoré boli otestované a prevzaté bez výrad. K ostatným ZL nebolo do 31.08.2013 vykonané testovanie.

3.7.3 Overenie bezpečnosti IS

Eximbanka SR je v zmysle § 38 ods. 2 zákona o Eximbanke SR povinná raz ročne zabezpečiť overenie bezpečnosti IS. Kontrolou bolo zistené, že túto povinnosť si v roku 2012 nespĺnila.

V roku 2011 bolo overenie bezpečnosti IS vykonané externou obchodnou spoločnosťou. Zo „Záverečnej správy z overenia bezpečnosti informačných systémov“ vyplynulo 25 zistení, z toho 10 vysokej závažnosti, 11 strednej závažnosti a 4 nízkej závažnosti.

Návrh na odstránenie nedostatkov zistených pri overovaní bezpečnosti IS Eximbanky SR v roku 2011 bol schválený Radou banky ako aj Dozornou radou. Z dôvodu vysokej finančnej a časovej náročnosti odstránenia niektorých zistení bolo rozhodnuté o ich ukončení až v II. polroku 2013.

Jedným zo zistení bolo, že Eximbanka SR nemá prijatú IT stratégiu ako jeden z najdôležitejších nástrojov na podporu obchodnej činnosti vo finančných inštitúciách. Odporúčanie prijať IT stratégiu nebolo Radou banky Eximbanky SR akceptované z dôvodu, že pre potreby Eximbanky SR vyhovuje jednoročný plán rozvojových aktivít, ktorý je pokrytý rozpočtom.

Kontrolná skupina NKÚ SR hodnotí neexistenciu IT stratégie ako jednu z príčin vysokých nákladov na informačné technológie, ich údržbu a rozvoj. Vzhľadom na počet spracovávaných údajov je cena za každú spracovanú operáciu/položku neštandardne vysoká v porovnaní s komerčnými bankami, čo bolo konštatované v Stratégii Eximbanky SR na roky 2011 – 2015 so záverom, že „v nasledujúcom období sa treba skoncentrovať na

razantné zníženie nákladov vynakladaných na IT.“ K zníženiu každoročne vynakladaných nákladov na IT a tým aj k zefektívneniu činnosti samotnej Eximbanky SR mal, podľa vízie a zámerov ďalšieho rozvoja Eximbanky SR uvedenej vo výročnej správe za rok 2011, prispieť aj prínos z implementácie a modernizácie informačného systému.

Kontrolná skupina NKÚ SR konštatuje, že vyššie uvedené zámery sa Eximbanke SR nedarí úplne plniť. Vychádza pritom z vývoja nákladov na rozvoj a údržbu IS ako aj z doterajších výsledkov obnovy a modernizácie IS Eximbanky SR.

Rozvoj IS v Eximbanke SR je od roku 2004 riešený Zmluvou o údržbe a rozvoji IS so spoločnosťou B a súbežne bol neúspešne riešený Zmluvou o dielo na implementáciu bankového, poisťného a manažérskeho IS a systému pre riadenie rizík uzatvorenou so spoločnosťou X dňa 22.04.2005. Snaha o výmenu IS sa skončila odstúpením Eximbanky SR od zmluvy a po súdnych sporoch uzavretím dohody o urovnaní dňa 18.12.2009, s následným odpisom majetku vo výške 398 686 eur, ktorý predstavoval vzdanie sa nároku na vrátenie platieb zo zmluvy.

V súčasnosti je rozvoj IS riešený ešte stále platnou zmluvou so spoločnosťou B z roku 2004 a Zmluvou o dielo a zmluvou o poskytovaní služieb so spoločnosťou A z roku 2011, ktorá predstavuje vysokú mieru rizika pri „Zámene, doplnení funkcionalít a optimalizácii prevádzkových nákladov informačných systémov Eximbanky SR“. Názor kontrolnej skupiny NKÚ SR o riziku vychádza z doterajšieho priebehu implementácie BIS, konkrétne z rozhodnutia Eximbanky SR o pozastavení projektu implementácie k 29.05.2012, z pokusu o ukončenie zmluvy. Následne po dohode o pokračovaní projektu, ktorá vyústila do podpisu Dodatku č. 1 k Zmluve, nebol dodržaný ani nový zmluvne dohodnutý termín dodania a prevzatia Diela 15.04.2013.

Kontrolná skupina NKÚ SR odporúča Eximbanke SR vypracovať IT stratégiu a prijať účinné opatrenia k dosiahnutiu zámerov stanovených v Stratégii Eximbanky SR a uvádzaných v oficiálnych dokumentoch, a to modernizovať IS a znižovať náklady na jeho servis a údržbu.

4. Evidencia a nakladanie s majetkom slúžiacim na zabezpečenie činnosti Eximbanky SR

4.1 Preverenie vykonávania inventarizácie majetku, záväzkov a rozdielu majetku a záväzkov v zmysle príslušných ustanovení zákona o účtovníctve

Metodický postup pri vykonávaní inventarizácii majetku, záväzkov a rozdielu majetku a záväzkov (ďalej len „inventarizácia“) bol v podmienkach Eximbanky SR všeobecne upravený pokynom č. 6/2004 Vykonávanie inventarizácie v Eximbanke SR. Koordináciu a kontrolu výkonu inventarizácie zabezpečovala ústredná inventarizačná komisia ako stály poradný orgán Rady banky, na základe smernice Rady banky č. 5/2010 Štatúty ústrednej inventarizačnej komisie a komisie pre nakladanie s neupotrebitelným hmotným a nehmotným majetkom a pre riešenie škôd (ďalej „smernica č. 5/2010 Štatúty komisií“).

Vykonanie inventarizácie k ultimu preverovaných rokov bolo nariadené príkazmi GR č. 7/2011 zo 04.11.2011 a č. 4/2012 z 10.12.2012 na vykonanie inventarizácie, ktorými boli menovaní členovia ÚIK, štyroch čiastkových inventarizačných komisií (ďalej „ČIK“) podľa druhu majetku, uložené úlohy vedúcim zamestnancom, predovšetkým vytvoriť priaznivé podmienky pre plynulý priebeh inventarizácie, úlohy predsedovi ÚIK, najmä zabezpečiť vykonanie riadnej inventarizácie, zabezpečiť vypracovanie súhrnnej správy o výsledkoch

inventarizácie a návrhoch na usporiadanie inventarizačných rozdielov a po schválení výsledkov inventarizácie zabezpečiť zaúčtovanie prípadných rozdielov.

Predsedom ČIK bolo uložené najmä oboznámiť členov ČIK s povinnosťami pri vykonávaní inventarizácie, vrátane vyplňania inventúrnych súpisov a inventarizačných zápisov, zabezpečiť riadny výkon inventarizácie a dodržať časový harmonogram vykonania inventarizácie, ktorý bol súčasťou príkazu.

Kontrolná skupina NKÚ SR preverila dokumentáciu ČIK, ktorá vykonala inventarizáciu hmotného a nehmotného majetku a zásob k 31.12.2011 a k 31.12.2012, stav ktorého podľa účtov hlavnej knihy ako aj výsledkov inventarizácie bol nasledovný:

(v tis. eur)

Kategória majetku	Stav k 31.12.2011	Stav k 31.12.2012	Stav k 30.06.2013
Prevádzkový hmotný majetok	9 677,7	8 637,1	8 771,1
Prevádzkový hmotný majetok – neodpisovaný – pozemok	331,9	331,9	331,9
Neprevádzkový hmotný majetok odpisovaný	5,8	3,8	1,6
Neprevádzkový HM neodpisovaný - umelecké diela	39,3	39,3	39,3
Hmotný majetok v obstarávacej cene	10 054,7	9 012,1	9 143,9
Oprávky k hmotnému majetku	6 893,1	6 237,9	6 392,3
Obstaranie prevádzkového hmotného majetku	0	265,8	84,1
Obstaranie nehmotného majetku	0	1 239,9	1 239,9
Softvér	4 962,7	5 012,1	5 003,9
Ostatný nehmotný majetok	46,9	0	0
Nehmotný majetok v obstarávacej cene	5 009,6	5 012,1	5 003,9
Oprávky k nehmotnému majetku	3 906,1	4 563,3	4 736,9
Zásoby	18,1	15,0	17,6

Preverením predložených inventúrnych súpisov a inventarizačných zápisov bolo zistené, že všetky obsahovali údaje v zmysle § 30 ods. 2 a 3 zákona o účtovníctve. Časový harmonogram stanovený pre jednotlivé ČIK príkazmi GR na vykonanie inventarizácie č. 7/2011 a č. 4/2012 bol v oboch rokoch preverovaného obdobia dodržaný.

Pri inventarizácii hmotného a nehmotného majetku a zásob nebol zistený inventarizačný rozdiel. V rámci posudzovania použiteľnosti hmotného a nehmotného majetku ČIK vo výsledkoch inventarizácie k 31.12.2011, ako aj k 31.12.2012 uviedla aj návrh na vyradenie neupotrebitel'ného majetku z dôvodu fyzického alebo morálneho znehodnotenia.

V súlade s príkazom GR na vykonanie inventarizácie bola vypracovaná a predložená na rokovanie Rady banky dňa 20.2.2012 Súhrnná správa o výsledkoch inventarizácie k 31.12.2011, ktorej súčasťou bol aj návrh na vyradenie neupotrebitel'ného hmotného a nehmotného majetku a jeho predloženie Komisii pre nakladanie s neupotrebitel'ným hmotným a nehmotným majetkom a pre riešenie škôd. Rada banky výsledky inventarizácie schválila. Súhrnná správa o výsledkoch inventarizácie k 31.12.2012 bola odsúhlasená Radou banky dňa 07.03.2013.

Kontrolná skupina NKÚ SR konštatuje, že inventarizácia hmotného a nehmotného majetku a zásob bola vykonaná v súlade so zákonom o účtovníctve a vnútornými predpismi Eximbanky SR.

4.2 Preverenie zabezpečenia hmotného majetku

Kontrolou NKÚ SR bolo zistené, že v preverovanom období bol hmotný majetok Eximbanky SR poistený v dvoch poisťovniach na základe troch poisťných zmlúv uzavretých v roku 2008.

Na základe poisťnej zmluvy, predmetom ktorej bolo poistenie súboru budov, súboru výrobného a prevádzkového zariadenia, umeleckých diel, peňazí, cenín a sklenených plôch v celkovej poisťnej sume 10 020,6 tis. eur pre prípad škôd spôsobených najmä rizikom odcudzenia, vrátane vandalizmu, živelnými pohromami, vodou z vodovodných zariadení bola v preverovanom období uhradená poisťovni suma 9 301,8 eur. Úhrada ročného poisťného bola realizovaná v pravidelných štvrtročných splátkach vopred, na základe vyúčtovania predpisov poisťného, čo bolo v súlade s uzatvorenou poisťnou zmluvou.

Povinné zmluvné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla alebo súboru vozidiel, ako aj havarijné poistenie flotily vozidiel Eximbanky SR bolo dojednané dvoma zmluvami v rovnakej poisťovni. Ročné poisťné vychádzalo z počtu poistených motorových vozidiel a ich obstarávacej ceny. Preverením úhrad ročného poisťného neboli zistené nedostatky. Úhrady poisťného boli realizované na základe vyúčtovania predpisu poisťného v zmluvne dohodnutej výške a čase. V preverovanom období Eximbanka SR uhradila poisťovni za poistenie motorových vozidiel celkovo sumu 27 847,1 eur.

Za preverované obdobie Eximbanka SR evidovala 7 poisťných škodových udalostí osobných motorových vozidiel, za ktoré bolo poisťovňou poukázané plnenie vo výške 6 863,9 eur.

4.3 Preverenie postupu pri vyradovaní majetku

Postup pri vyradovaní neupotrebitelného a prebytočného hmotného majetku Eximbanky SR bol v preverovanom období upravený interným pokynom námestníka GR č. 4/2008 Vyradovanie majetku v Eximbanke (ďalej „pokyn GR č. 4/2008“) a smernicou č. 5/2010 Štatúty komisií, podľa ktorých Eximbanka SR používa spôsoby vyradenia majetku predajom, likvidáciou, bezodplatným prevodom (darovaním) a v dôsledku škody alebo manka.

Návrhy na vyradovanie majetku predkladajú jednotlivé organizačné útvary komisii pre nakladanie s neupotrebitelným hmotným a nehmotným majetkom a pre riešenie škôd (ďalej „komisia“) prostredníctvom odboru správy majetku. Komisia navrhuje spôsob vyradenia majetku a návrh na vyradenie majetku spolu s návrhom na ďalšie naloženie s týmto majetkom predkladá na odsúhlasenie Rade banky. Následné činnosti spojené s predajom a likvidáciou majetku (vyhotovenie znaleckých posudkov, oznamovanie ponúk na predaj, spracovávanie žiadostí, vyhotovenie kúpnej zmluvy, vyradenie predaného majetku z evidencie, zlikvidovanie vyradeného majetku a i.) zabezpečuje odbor správy majetku.

Majetok určený na vyradenie sa podľa pokynu GR č. 4/2008 prednostne ponúka na predaj zamestnancom Eximbanky SR. Uvedený pokyn obsahuje aj spôsob stanovenia predajnej ceny. V prípade dlhodobého hmotného majetku, ktorého obstarávacia cena je nad 3 315 eur, sa vyžaduje ocenenie na základe znaleckého posudku, pod túto hodnotu sa

predajná cena stanovuje na základe cenových porovnaní obdobného majetku. Predajnú cenu drobného hmotného majetku stanovuje komisia, pričom vychádza z jeho morálneho a fyzického opotrebenia a doby používania.

Kontrolná skupina NKÚ SR preverila postup Eximbanky SR pri vyradovaní prebytočného a neupotrebitelného hmotného majetku predajom a likvidáciou a dodržanie zásady hospodárnosti danej pokynom GR č. 4/2008.

Z predloženej dokumentácie bolo zistené, že v roku 2011 bol vyradený majetok v obstarávacej cene 84,2 tis. eur, ktorého zostatková cena bola nulová. Išlo o neupotrebitelný majetok zistený pri inventarizácii vykonanej k 31.12.2010, ktorý pozostával zväčša z fyzicky a morálne opotrebovanej výpočtovej techniky. Návrh na vyradenie bol schválený Radou banky 28.03.2011. Následne bol majetok ponúknutý na predaj vlastným zamestnancom spôsobom a za cenu stanovenú pokynom GR č. 4/2008. Príjem z predaja majetku, o ktorý prejavili zamestnanci záujem (2 ks notebookov, 2 ks scannerov, 2 ks mobilných telefónov, 1 kávovar, 1 osobný počítač), bol 44 eur. Likvidáciu hmotného majetku – kancelárskej techniky a nábytku vykonala spoločnosť, ktorá bola vybratá na základe výsledkov prieskumu trhu, za ponúknutú najnižšiu cenu 660 eur s DPH. Spoločnosť mala oprávnenie podnikat' v oblasti nakladania s nebezpečným odpadom.

V roku 2012 bol na základe posúdenia hmotného majetku pri inventarizácii vykonanej k 31.12.2011 schválený na vyradenie majetok z rokov 1993 - 2000 v obstarávacej cene 1 057,7 tis. eur, zostatkovej cene 0. Najvyššiu hodnotu vyradeného majetku 50 204 eur v obstarávacej cene tvorilo osobné motorové vozidlo Škoda Superb z roku 2002 so sadou sezónnych kolies, ktorého výkupná aj predajná hodnota bola v zmysle pokynu GR č. 4/2008 stanovená znaleckým posudkom. Vozidlo bolo predané zamestnancovi Eximbanky SR za znalcom určenú predajnú hodnotu 2 560 eur. Z ostatného neupotrebitelného majetku v počte 240 položiek prejavili zamestnanci záujem o kúpu 56 položiek, najmä o počítače, notebooky, monitory, mobilné telefóny, stoličky, vešiaky v celkovej predajnej cene 2 790 eur. Ostatný majetok bol vzhľadom na jeho fyzické opotrebenie zlikvidovaný na to oprávnenou obchodnou spoločnosťou za sumu 960 eur.

V roku 2012 boli Radou banky schválené žiadosti bývalých členov vedenia Eximbanky SR o odkúpenie majetku, ktorý mali v užívaní, najmä osobné počítače a mobilné telefóny v celkovej obstarávacej cene 5 350,7 eur, zostatkovej cene 195,2 eur. Predajná cena v celkovej výške 2 780 eur bola vypočítaná podľa metodiky stanovenia ceny v pokyne GR č. 4/2008.

Z dôvodu rozhodnutia vedenia Eximbanky SR o znížení počtu osobných motorových vozidiel bolo v roku 2012 vyradené osobné motorové vozidlo VW Passat z roku 2005, v obstarávacej cene 37 391 eur, zostatkovej cene 0. Vozidlo bolo predané zamestnancovi Eximbanky SR za znalcom určenú predajnú cenu 5 906 eur. Celkovo bol v roku 2012 vyradený hmotný neupotrebitelný a prebytočný majetok v obstarávacej cene 1 118,4 tis. eur, zostatkovej 195,2 eur za predajnú cenu 14 tis. eur.

V I. polroku 2013 bol Radou banky schválený návrh na vyradenie neupotrebitelného a prebytočného hmotného majetku v celkovej obstarávacej cene 67 798,4 eur, zostatkovej cene 301,5 eur, a to formou predaja vlastným zamestnancom a likvidáciou. Príjem z predaja majetku, o ktorý zamestnanci prejavili záujem (mobilné telefóny, kancelársky nábytok a i.) bol vo výške 670,1 eur. Náklady na likvidáciu zvyšného majetku predstavovali 516 eur.

Z dôvodu obnovy vozového parku komisia v júni 2013 prerokovala návrh na vyradenie 3 osobných motorových vozidiel v celkovej obstarávacej cene 102 951,0 eur, zostatkovej cene 0. Vozidlá boli zaradené do prevádzky v rokoch 2004 a 2005, každé malo

najazdené viac ako 170 tis. km. Predajná cena bola stanovená na základe znaleckého posudku v celkovej výške 10 298,0 eur. Návrh komisie schváliť vyradenie a odpredaj motorových vozidiel nebol do termínu výkonu kontroly predmetom rozhodovania Rady banky.

Kontrolná skupina NKÚ SR na základe výsledkov kontroly konštatuje, že Eximbanka SR pri vyradovaní neupotrebitel'ného a prebytočného hmotného majetku postupovala v súlade so svojimi vnútornými pokynmi.

5. Zhodnotenie vnútorného kontrolného systému Eximbanky SR

Vnútorný kontrolný systém Eximbanky SR (ďalej „VKS“) je upravený Smernicou Rady banky č. 3/2012 zo dňa 02.02.2012, ktorá obsahuje jeho definíciu, upravuje stupne, zložky a základné princípy vnútorného kontrolného systému a činnosť útvaru kontroly a vnútorného auditu.

VKS predstavuje také činnosti, postupy, procesy, ktoré sa vykonávajú v Eximbanke SR na základe určitých pravidiel na každej organizačnej úrovni. VKS je úzko spojený s riadením operačného rizika predovšetkým v oblasti identifikácie rizika a fáz kontroly rizika. Pozostáva z kontrolného prostredia a kontrolných procesov:

- kontrolným prostredím sa rozumie organizačná a procesná štruktúra zavedená orgánmi Eximbanky SR za účelom informovania, kontroly, riadenia a monitorovania činnosti;
- kontrolnými procesmi sa rozumejú postupy, zásady a činnosti, ktoré sú súčasťou riadenia a kontroly Eximbanky SR.

Kontrolné procesy zahŕňajú:

- priamu procesnú kontrolu - všetky formy nepretržitých kontrolných opatrení, postupov a mechanizmov v jednotlivých organizačných útvaroch Eximbanky SR, ktoré sú priamou súčasťou pracovných postupov. Priamu procesnú kontrolu vykonávajú všetci zamestnanci, ktorí sa zúčastňujú na jednotlivých pracovných postupoch kontrolovaných procesov. Cieľom je nepretržitá a automatická náprava a odhalenie chýb. Určenie významných kontrolných bodov je úlohou vedúcich zamestnancov Eximbanky SR;
- nepriamu procesnú kontrolu - všetky formy nepretržitých kontrolných opatrení, postupov a mechanizmov v jednotlivých organizačných útvaroch Eximbanky SR, ktoré nie sú súčasťou procesov. Nepriamu procesnú kontrolu vykonávajú vedúci zamestnanci Eximbanky SR, ktorí sú zodpovední za kontrolované procesy a výsledky kontrol, alebo nimi poverení zamestnanci;
- mimoprocesnú kontrolu - nezávislú od prevádzkových a obchodných postupov. Túto kontrolu vykonáva samostatný a nezávislý útvar kontroly a vnútorného auditu Eximbanky SR, ako pravidelné overenie funkčnosti systému vnútornej kontroly a vyhodnotenie jeho účinnosti.

Zložky vnútorného kontrolného systému:

- hodnotenie rizika – sústavné zisťovanie a hodnotenie rizík, ktoré by mohli mať negatívny vplyv na dosahovanie cieľov Eximbanky SR (kreditné riziko, operačné riziko, reputačné riziko, právne riziko, riziko krajiny, riziko likvidity), pomáha zisťovať, aké riziká existujú alebo aké riziká môžu nastať a tiež určuje aké kontrolné aktivity sú potrebné. Hodnotenie by malo zahŕňať úroveň každého identifikovaného rizika a malo by tiež zohľadňovať pravdepodobnosť výskytu každej chyby;

- metodika a postupy – dôležité operácie musia byť upravené vo vnútorných predpisoch Eximbanky SR. Metodika pomáha zabezpečovať jednotnosť a konzistentnosť. Zamestnanci by mali byť oboznámení so zodpovednosťou, ktorú nesú;
- kontrolné aktivity – predstavujú realizačnú časť VKS a najdôležitejšie aktivity. Vedúci zamestnanci Eximbanky SR priradia zodpovednosť za realizáciu kontrolných aktivít a taktiež zodpovedajú za monitorovanie realizácie tejto kontroly. Kontrolné aktivity obsahujú: monitorovanie práce zamestnancov, samokontrolu zamestnancov, schvaľovanie a autorizáciu transakcií a kontrolu dokumentácie, kontrolu procesu (priamu aj nepriamu), kontrolu vedenia záznamov, kontrolu informačných technológií.

Jednotlivé stupne VKS Eximbanky SR sú:

- Dozorná rada,
- Výbor pre audit,
- Rada banky,
- Generálny riaditeľ,
- Útvar kontroly a vnútorného auditu,
- Vedúci zamestnanci,
- Ostatní zamestnanci.

Základné princípy a zásady VKS:

- princíp funkčného delenia – funkcie, ktoré nie sú v zmysle cieľov VKS navzájom zlučiteľné, by nemali byť vykonávané jedným zamestnancom;
- princíp štyroch očí – všetky obchodné rozhodnutia, transakcie a dokumenty musia schváliť alebo potvrdiť dve osoby, tzv. nezávislý kontrolný mechanizmus;
- kontrolné vedomie – postoj vedúcich zamestnancov a zamestnancov Eximbanky SR voči VKS, procesnej a mimoprocessnej kontrole a ich akceptovanie;
- dohľad orgánov Eximbanky SR – Dozorná rada, Rada banky a generálny riaditeľ majú zodpovedať za schválenie a periodickú kontrolu obchodnej (bankovej a poisťovacej) stratégie a ročného rozpočtu Eximbanky SR;
- kultúra kontroly – Dozorná rada, Rada banky a generálny riaditeľ zodpovedajú za dodržiavanie Etického kódexu Eximbanky SR a za nastolenie kultúry, ktorá zdôrazňuje významnosť kontroly na všetkých organizačných úrovniach.

Vonkajšími kontrolnými orgánmi EXIMBANKY SR sú najmä:

- Ministerstvo financií SR,
- Najvyšší kontrolný úrad SR.

Kontrolná skupina NKÚ SR overila činnosť Dozornej rady Eximbanky SR, Výboru pre audit, Útvaru kontroly a vnútorného auditu. Tiež overila činnosť vedúcich zamestnancov a ostatných zamestnancov podľa oblastí, ktoré boli predmetom kontroly.

Dozorná rada

Dozorná rada je najvyšším kontrolným orgánom Eximbanky SR, ktorý dohliada na výkon činností a zabezpečuje úlohy v oblasti VKS vymedzené zákonom a stanovami. Činnosť Dozornej rady bola overená na základe zápisníc z riadnych zasadnutí Dozornej rady a informácií o výsledku hlasovania Dozornej rady per rollam za kontrolované obdobie. Kontrolná skupina NKÚ SR zistila, že činnosť Dozornej rady bola v súlade s § 9 zákona o Eximbanke SR a Stanovami Eximbanky SR.

Výbor pre audit

Výbor pre audit (ďalej „Výbor“) je poradným orgánom dozornej rady. Jeho poslaním je asistovať dozornej rade v dohľade nad dodržiavaním všeobecne záväzných právnych predpisov pri zostavovaní účtovnej závierky, auditom individuálnej účtovnej závierky a efektívnosťou vnútornej kontroly a systému riadenia rizík.

Kontroly boli podrobené zápisnice zo zasadnutí Výboru a rozhodnutie MF SR z 25.01.2008, v ktorom vymenúva členov Výboru. Kontrolná skupina NKÚ SR zistila, že zápisnice zo zasadnutí Výboru nie sú podpísané všetkými prítomnými členmi Výboru, čo nie je v súlade s článkom 4 bod 3 Štatútu výboru pre audit, podľa ktorého „zápisnice zo zasadnutia Výboru podpisujú všetci prítomní členovia Výboru.“

Útvar kontroly a vnútorného auditu

Útvar kontroly a vnútorného auditu patrí medzi útvary priamo riadené generálnym riaditeľom. Útvar vykonáva dohľad nad finančným hospodárením Eximbanky SR a zabezpečuje kontrolu jej činnosti. Preveruje a rieši sťažnosti a vedie ich centrálnu evidenciu. Spolupracuje s NKÚ SR, MF SR, externými audítormi a orgánmi činnými v trestnom konaní. Okrem plánovaných auditov a kontrol, vykonáva z poverenia Rady banky, Dozornej rady alebo generálneho riaditeľa neplánované audity a kontroly.

V rámci kontroly útvaru kontroly a vnútorného auditu bola činnosť útvaru zhodnotená na základe plánov kontrolnej činnosti, vyhodnotení kontrolnej činnosti Eximbanky SR a prijatia a plnenia opatrení na nápravu nedostatkov, overení plnenia prijatých opatrení a vykonaných kontrol.

Kontrolou bolo zistené, že v rokoch 2011, 2012 a I. polroku 2013 boli prevažne vykonávané kontroly v oblastiach, ktoré sú predmetom činnosti Eximbanky SR, t. j. bankovníctva a poisťovníctva. V oblasti týkajúcej sa predmetu kontroly NKÚ SR boli vykonané tri kontroly a to kontrola obstarávania prác, služieb a tovarov, kontrola evidenčných kariet zamestnancov a kontrola čerpania kancelárskych potrieb. Kontrolná skupina NKÚ SR odporúča zaradiť do plánu kontrolnej činnosti kontroly zamerané na objemovo významné položky prevádzkových nákladov Eximbanky SR.

Vedúci zamestnanci a ostatní zamestnanci Eximbanky SR

Vedúci zamestnanci sú zamestnanci poverení vedením na jednotlivých stupňoch riadenia, ktorí sú oprávnení ukladať a určovať podriadeným zamestnancom úlohy, organizovať, riadiť a kontrolovať ich prácu a dávať im na ten účel záväzné pokyny. Rozsah práv, povinností a zodpovednosti zamestnancov vyplýva zo zákona, vnútorných predpisov, ich funkčného zaradenia, pracovnej náplne a príkazov príslušných vedúcich zamestnancov.

Vedúci zamestnanci a ostatní zamestnanci Eximbanky SR boli hodnotení v rámci preverovania jednotlivých oblastí, ktoré boli predmetom kontroly. Výsledky preverovania sú uvedené v príslušných častiach protokolu.

Zhrnutie

Exportno-importná banka Slovenskej republiky, skrátene EXIMBANKA SR (ďalej „Eximbanka SR“) je špecializovaná štátna finančná inštitúcia, ktorej základnou úlohou je podpora exportu a medzinárodnej konkurencieschopnosti tuzemských tovarov a služieb a tak prispieť k aktívnej zahraničnoobchodnej bilancii Slovenskej republiky.

Eximbanka SR bola založená 22. júla 1997 zákonom č. 80/1997 Z. z. o Exportno-importnej banke SR. Zakladateľom a jediným vlastníkom je štát – Slovenská republika. Eximbanka SR nie je zriadená na účel podnikania. Štát ručí za jej záväzky bezpodmienečne a neodvolateľne. Hlavné činnosti banky vyplývajú z úloh, ktoré jej boli štátom zverené, a to predovšetkým bankové činnosti a poisťovacie činnosti. S cieľom podporiť export krajiny a oživiť slovenskú ekonomiku boli v decembri 2012 zvýšené zdroje Eximbanky SR zo štátnych finančných aktív o 60 mil. eur.

Hospodárenie Eximbanky SR sa riadilo rozpočtom schváleným Národnou radou SR na príslušný rozpočtový rok. Z výsledku hospodárenia za rok 2012 vykonala odvod do štátneho rozpočtu vo výške 100 tis. eur.

Základné finančné ukazovatele za preverované obdobie rokov 2011, 2012 a I. polrok 2013 sú dokumentované v tabuľke:

(v mil. eur)

Ukazovateľ	2011	% plnenia rozpočtu	2012	% plnenia rozpočtu	I. polrok 2013	% plnenia rozpočtu
Podpora exportu, z toho	3 228,5	106,2	3 656,8	112,5	1 201,6	32,8
- bankovými činnosťami	2 221,2	109,4	2 596,5	123,6	728,7	30,4
- poisťovacími činnosťami	1 007,3	99,7	1 060,3	92,2	472,9	37,5
Prevádzkové výnosy	8 958,9	74,4	7 331,2	56,2	4 767,8	36,8
Prevádzkové náklady	6 692,6	83,2	6 598,0	92,0	3 081,9	42,0
Opravné položky a rezervy	9 106,6	324,8	2 280,8	64,9	1 954,4	37,1
Zisk/Strata pred zdanením	-6,8	x	-1,5	x	-0,3	x
Zisk/Strata po zdanení	-6,8	x	0,2	11,4	x	x

Kontrolou vykonanou NKÚ SR, ktorá bola zameraná na preverenie hospodárnosti, účelnosti a efektívnosti vynakladania finančných prostriedkov na správu a nakladanie s majetkom Eximbanky SR, boli zistené nasledovné skutočnosti v preverovaných oblastiach:

1. Obstarávanie tovarov, prác a služieb v zmysle zákona č. 25/2006 Z. z. o verejnom obstarávaní v znení neskorších predpisov

- Eximbanka SR pri verejnom obstarávaní na predmet nadlimitnej zákazky „Zámena, doplnenie funkcionalít a optimalizácia prevádzkových nákladov informačných systémov Eximbanky“ so zmluvnou cenou 1 322,5 tis. eur bez DPH nekonala v súlade s príslušnými ustanoveniami zákona o verejnom obstarávaní, a to najmä tým, že:
 - pri zadávaní predmetnej zákazky neuplatnila princípy verejného obstarávania v zmysle § 9 ods. 4 zákona o verejnom obstarávaní;
 - v Oznámení o vyhlásení verejného obstarávania neuviedla všetky podmienky účasti vo verejnom obstarávaní, ktoré boli uvedené v Opise predmetu zákazky súťažných podkladov na uvedený predmet zákazky; podmienky účasti vo verejnom obstarávaní týkajúce sa osôb zodpovedných za poskytnutie služby stanovila v Oznámení o vyhlásení verejného obstarávania rozdielne ako v súťažných podkladoch a zároveň uviedla dodatočné požiadavky na predloženie ďalších expertov a pracovníkov, ktorí sa budú podieľať na plnení predmetu zákazky;
 - v súťažných podkladoch a vo Vysvetlení súťažných podkladov na uvedený predmet zákazky uviedla rozporuplne požiadavky, ktoré boli dôležité na plnenie zmluvy a na vypracovanie ponuky;

- primerane nepredĺžila lehotu na predkladanie ponúk tak, aby sa záujemcovia mohli oboznámiť so všetkými informáciami potrebnými na vypracovanie ponuky;
 - kritériá na vyhodnotenie ponúk neboli stanovené spôsobom zabezpečujúcim výber najvýhodnejšej ponuky na základe stanoveného kritéria najnižšia cena, teda tak, aby nemohla byť spochybnená hospodárnosť, účelovosť a transparentnosť vynakladania finančných prostriedkov Eximbanky SR;
 - v návrhu zmluvy, ktorý bol súčasťou súťažných podkladov Eximbanka SR ponechala na uchádzačovi určenie termínu vykonania a dodania diela, dĺžky záruky, zodpovednosť za vady, výšku škody a sankcie, zodpovednosť za škodu, a teda zmluvné podmienky neboli stanovené tak, aby nemohla byť spochybnená hospodárnosť vynakladania finančných prostriedkov Eximbanky SR;
 - komisia na vyhodnotenie ponúk neposudzovala splnenie podmienok účasti vo verejnom obstarávaní v súlade s Oznámením o vyhlásení verejného obstarávania a súťažnými podkladmi a v súlade s pravidlami, ktoré určila; v dokumentácii nebolo dostatočne preukázané, že sa komisia na vyhodnotenie ponúk zaoberala realnosťou predloženej ponuky v nadväznosti na vysvetlenie predloženia mimoriadne nízkej ponuky a osobnú konzultáciu; v predloženej dokumentácii nebolo preukázané vyhodnocovanie ponúk jednotlivými členmi komisie na vyhodnotenie ponúk; napriek skutočnosti, že v zmysle Zápisnice z vyhodnotenia ponúk pred uskutočnením elektronickej aukcie jeden z uchádzačov nesplnil požiadavky verejného obstarávateľa na predmet zákazky, jeho ponuka bola naďalej vyhodnocovaná;
 - jeden z uchádzačov podal žiadosť o nápravu, na ktorú Eximbanka SR nereagovala, resp. v predloženej dokumentácii sa nenachádzal doklad preukazujúci vybavenie žiadosti o nápravu;
 - dokumentácia k uvedenému predmetu zákazky neobsahovala všetky doklady z vykonaného verejného obstarávania,
 - Eximbanka SR neumožnila zábezpeky v zákonom stanovenom termíne.
- Preverení 18 zákaziek s nízkou hodnotou Eximbanka SR pri ich zadávaní nekonala v súlade so zákonom o verejnom obstarávaní a vnútornou smernicou, a to tým, že:
- v dvoch prípadoch formou priameho nákupu obstarávala zákazky v hodnote presahujúcej limit stanovený internou smernicou;
 - predpokladanú hodnotu zákaziek s nízkou hodnotou, týkajúcich sa poradenských služieb pre verejné obstarávanie znížila pod finančné limity podľa § 4 zákona o verejnom obstarávaní;
 - v prípade dvoch zákaziek s nízkou hodnotou neuchovala kompletnú dokumentáciu z verejného obstarávania;
 - pri zadávaní dvoch zákaziek s nízkou hodnotou nepostupovala v súlade s § 9 ods. 4 zákona o verejnom obstarávaní;
 - v niektorých prípadoch zákazky s nízkou hodnotou s cenami vyššími ako 1 000 eur neboli súčasťou zverejneného zoznamu v zmysle § 102 ods. 4 zákona o verejnom obstarávaní.
- Porovnaním aktuálne platnej vnútornej smernice upravujúcej postup Eximbanky SR vo verejnom obstarávaní bolo zistené, že predmetná smernica nebola aktualizovaná v zmysle noviel zákona o verejnom obstarávaní.

2. Vynakladanie finančných prostriedkov na propagáciu a reprezentačné účely

Kontrolná skupina NKÚ SR konštatuje, že Eximbanka SR:

- Nepostupovala v súlade s vnútorným pokynom upravujúcim postup čerpania prostriedkov na propagáciu a reprezentačné účely a pokynom Obeh účtovných dokladov tým, že k daňovým dokladom za nákup propagačných predmetov, reklamu, ako aj vo vyúčtovaní výdavkov na reprezentačné neboli v niektorých prípadoch výdavky riadne preukázané relevantnou dokumentáciou, t.j. neboli priložené preukázateľné doklady a informácie, ktorých obsah priamo dokazuje realizované skutočnosti.
- Nákupom lístkov na futbalové a hokejové zápasy v sume 8 678 eur nepostupovala v súlade s ustanovením interného pokynu Postup čerpania prostriedkov na propagáciu a reprezentačné účely, podľa ktorého čerpanie prostriedkov na propagáciu a reprezentačné účely musí byť hospodárne a prípustné len z pracovných dôvodov a všetky výdavky musia byť riadne preukázané a doložené dokladmi o zaplatení. Čerpanie prostriedkov na uvedený účel kontrolná skupina NKÚ SR hodnotí ako neštandardný a neobvyklý spôsob čerpania prostriedkov na propagáciu a reprezentačné účely z hľadiska hospodárnosti, vecnej opodstatnenosti a prípustnosti z pracovných dôvodov.
- Vynaložila náklady na reklamné a propagačné služby vo výške 24 364 eur nehospodárne a neefektívne, s negatívnym dopadom na výsledky hospodárenia vzhľadom na to, že:
 - v zmluve o spolupráci bolo poskytovanie zálohy obchodnej spoločnosti dohodnuté vo výške 100 % ceny polročne, pred poskytnutím reklamných a propagačných služieb,
 - plnenie predmetu zmluvy o spolupráci nebolo dostatočne podložené relevantnou dokumentáciou,
 - prostredníctvom zmluvy o spolupráci bol nepriamo uhrádzaný ročný poplatok za 4 klubové karty poskytnuté členom Rady banky za účelom využívania športových a relaxačných služieb poskytovaných v priestoroch Klubu obchodnej spoločnosti, s ktorou má Eximbanka SR uzatvorenú zmluvu o spolupráci.

3. Vynakladanie finančných prostriedkov na vzdelávanie

- Eximbanka SR v jednom prípade v zmluve o poskytovaní služby na výučbu cudzieho jazyka nešpecifikovala jednoznačne zmluvné podmienky tak, aby bola dodržaná povinnosť stanovená v § 43 Občianskeho zákonníka a to dbať, aby sa pri úprave zmluvných vzťahov odstránilo všetko, čo by mohlo viesť k vzniku rozporov.
- Vynaloženie výdavkov vo výške 5 432 eur na zahraničnú pracovnú cestu – jazykový kurz angličtiny bývalého námestníka GR považuje kontrolná skupina NKÚ SR za nehospodárne a neefektívne z dôvodu, že išlo o kurz na úrovni B1 – Pre-Intermediate, pričom menovaný v predchádzajúcom období už získal certifikát z Iowa State University, čo je predpokladom, že ovláda angličtinu na vyššej úrovni, ako bola úroveň kurzu, ktorého sa zúčastnil.

4. Vynakladanie finančných prostriedkov na právne a poradenské služby

- Eximbanka SR postupovala pri obstarávaní právnych a poradenských služieb v rozpore s ustanoveniami internej smernice upravujúcej postup pri verejnom obstarávaní tým, že 19 zákaziek v celkovej hodnote 183 074 eur bolo obstaraných

priamym nákupom, bez vykonania prieskumu trhu napriek tomu, že presahovali limit stanovený internou smernicou umožňujúci ich obstaranie priamym nákupom; zároveň bolo zistené, že 4 zákazky na právne služby a poradenstvo, obstarané priamym nákupom presiahli v období trvania zmlúv hodnotu 10 tis. eur bez DPH, čím Eximbanka SR konala v rozpore s § 5 ods. 12 zákona o verejnom obstarávaní z dôvodu, že neaplikovala pravidlá a postupy stanovené z hľadiska určených finančných limitov podľa § 4 zákona o verejnom obstarávaní.

- Pri obstarávaní zákazky s nízkou hodnotou (9 999 eur bez DPH) na poradenské služby bol porušený § 9 ods. 4 zákona o verejnom obstarávaní tým, že bolo stanovené kritérium na vyhodnotenie ponúk ktoré umožnilo, aby sa úspešným stal uchádzač, ktorého ponuka nebola cenovo najvýhodnejšia.
- Kontrolou boli zistené nedostatky pri preberaní výsledkov práce. V jednom prípade poradenstva na právne služby nebola kontrolnej skupine NKÚ SR predložená zmluvou požadovaná evidencia rozsahu poskytnutých právnych služieb a počtu hodín; vo väčšine prípadov poradenstva bolo zmluvne dohodnuté poskytovanie právnych a konzultačných služieb ústne a telefonicky priamo bývalému generálnemu riaditeľovi.

5. Odmeňovanie členov štatutárnych, dozorných a iných orgánov Eximbanky SR

- Porovnaním výšky skutočne vyplatenej mzdy a iných požitkov za preverované obdobie členov štatutárneho orgánu Eximbanky SR s nárokmi schválenými Radou banky a Dozornou radou neboli zistené rozdiely.
- Kontrolou neboli zistené nedostatky v priznaní a vyplatení ročných odmien generálneho riaditeľa a námestníkov, výška ktorých závisela od plnenia kritérií osobnej hmotnej zainteresovanosti určených Radou banky na príslušný rok. Podľa pracovnej zmluvy sa 50 % ročnej odmeny vypláca preddavkovým spôsobom mesačne spolu so základnou mzdou. Preddavky boli zúčtované po schválení konečnej ročnej odmeny na základe vyhodnotenia určených kritérií. Znenie pracovnej zmluvy pritom umožňovalo priznať odmenu aj v prípade nesplnenia kritérií osobnej hmotnej zainteresovanosti v prípade, „*ak celkové hospodárske výsledky sú priaznivé a nesplnenie niektorých z kritérií je spôsobené objektívnymi príčinami alebo rozhodnutiami Rady banky.*“ Uvedené znenie bolo využité pri schvaľovaní odmien za rok 2012, keď Rada banky SR schválila odmeny aj piatim členom vedenia (bývalým aj súčasným), ktorí nespĺnili kritériá osobnej hmotnej zainteresovanosti na požadovanú percentuálnu hodnotu.
- Preverovaním pohyblivých zložiek mzdy bolo zistené, že v októbri 2011 boli GR a námestníkom vyplatené mimoriadne odmeny v celkovej výške 16,9 tis. eur, schválené Radou banky za „*úspešné plnenie pracovných úloh*“, bez uvedenia „*splnenia konkrétnych strategicky významných úloh dôležitých pre ďalší rozvoj Eximbanky SR*“ tak, ako to vyžadovalo platné znenie pracovnej zmluvy.
- V roku 2012 a v I. polroku 2013 boli bývalému GR a námestníkom GR pri rozviazaní pracovného pomeru po odvolaní z funkcie vyplatené mimoriadne odmeny vo výške 6 násobku priemernej mesačnej mzdy v celkovej sume 150,4 tis. eur. Vyplatenie odmien bolo v zmysle pracovných zmlúv naviazané na splnenie podmienky ukončenia pracovného pomeru. Z uvedeného dôvodu mali odmeny charakter daňovo neuznaných nákladov. Nové pracovné zmluvy od 01.07.2013 už ustanovenie o vyplatení tzv. „odstupného“ vo forme mimoriadnej odmeny neobsahujú.

- V odmeňovaní členov dozornej rady a členov výboru pre audit neboli zistené nedostatky; odmeny boli vyplácané vo výške určenej MF SR, vrátane pravidelnej ročnej valorizácie. Členovia dozornej rady a výboru pre audit, ktorí boli štátnymi zamestnancami, nepoberali odmenu v súlade s § 61 zákona o štátnej službe.
- Podľa § 14 ods. 4 zákona o Eximbanke SR je GR oprávnený zriaďiť zbor poradcov. Náklady na členov zboru poradcov predstavovali v preverovanom období sumu 203,2 tis. eur. Kontrolou bolo zistené, že odborníkmi na poskytovanie poradenských služieb a predmetom poradenskej činnosti boli aj oblasti, ktoré nie sú predmetom činnosti Eximbanky SR, napr. oblasť verejného obstarávania, marketingu, informačných technológií, personálne, právne, daňové poradenstvo, čo nebolo v súlade s § 14 ods. 4 zákona o Eximbanke SR. Vykonávanie uvedených činností bolo v zmysle Organizačného poriadku v náplni existujúcich organizačných útvarov Eximbanky SR.
- Kontrolou odmeňovania členov zboru poradcov bolo zistené, že s jedným poradcom – fyzickou osobou boli uzatvorené zmluvy na poskytovanie poradenstva v oblasti právnych služieb, na základe ktorých bolo realizované plnenie v celkovej výške 32,6 tis. eur. Poskytovanie právnych služieb fyzickou osobou nebolo v súlade s § 1 ods. 3 zákona o advokácii a súčasne bol porušený § 12 ods. 4 citovaného zákona z dôvodu, že predmetná osoba je zapísaná v zozname advokátov, pričom v obchodnom styku s Eximbankou SR nepoužívala profesijné označenie advokát, resp. advokátska kancelária. Uzatvorenie zmluvy o poskytovaní služieb na právne služby s fyzickou osobou kontrolná skupina NKÚ SR posudzuje ako vystavenie sa riziku nezabezpečenia majetku Eximbanky SR v prípade škody spôsobenej poradcom pri vykonávaní činnosti, nakoľko tento nie je poistený tak, ako advokát, ktorému táto povinnosť vyplýva zo zákona o advokácii.

6. Vynakladanie finančných prostriedkov na požitky poskytované zamestnancom Eximbanky SR

- V Kolektívnej zmluve nebol dohodnutý spôsob preukazovania výdavkov zamestnancom na regeneráciu pracovnej sily, čo nebolo v súlade s § 7 ods. 4 zákona o sociálnom fonde; príspevky na uvedený účel boli vyplácané zamestnancom na ich osobný účet bez požadovania dokladov preukazujúcich ich použitie na určený účel.
- Prostriedky sociálneho fondu boli v roku 2012 z dôvodu negatívneho hospodárskeho výsledku doplnené o príspevok zamestnávateľa vo výške 25 000 eur z daňovo neuznaných nákladov na krytie výdavkov na príspevky v rozsahu schválenom Radou banky; kontrolná skupina NKÚ SR upozornila na riziko možnej opätovnej potreby presunu prostriedkov z nedaňových nákladov do sociálneho fondu v nasledujúcich rokoch z dôvodu rozhodnutia o zvýšení príspevku na stravovanie zo sociálneho fondu (2,80 eur), ktorý nebude krytý povinným prídelom; nominálna hodnota stravovacej poukážky bola zvýšená na 5 eur, t. j. o 1 euro viac ako hodnota stravného pri pracovnej ceste v trvaní 5 až 12 hodín podľa zákona o cestovných náhradách.

7. Vynakladanie finančných prostriedkov na obstaranie, rozvoj a údržbu informačného systému (ďalej „IS“)

- Rozvoj a údržba IS na podporu obchodných procesov, ktorý pozostával z bankového IS (BIS), poisťovacieho IS (PIS) a ekonomického IS (ERP SAP) bol v preverovanom období riešený zmluvami s dvoma spoločnosťami – dodávateľom používaného IS a nového BIS (zmluva uzatvorená v decembri 2011 na základe výsledku verejného

obstarávania na „Zámenu, doplnenie funkcionalít a optimalizáciu prevádzkových nákladov IS Eximbanky SR“).

- Náklady na softvérový a hardvérový servis predstavovali v preverovanom období 1 786,6 tis. eur, z toho 1 260,7 tis. eur tvoril paušálny poplatok za údržbu IS dodávateľovi používaného informačného systému. Kontrolou účtovných dokladov bolo zistené, že fakturované ceny za údržbu a servis IS boli v súlade so zmluvne dohodnutými podmienkami.
- Náklady Eximbanky SR na dodanie nového IS uhradené v decembri 2012 boli vo výške 668,7 tis. eur a náklady na rozvoj IS realizovaný pôvodným dodávateľom IS predstavovali v r. 2012 až I. polrok 2013 sumu 532,3 tis. eur.
- Kontrolou plnenia zmluvných podmienok s dodávateľom nového BIS Eximbanky SR boli zistené nedostatky v riadení projektu, konkrétne zmluvne dohodnutý harmonogram implementácie IS bol viackrát menený, pričom zmeny neboli zapracované do zmluvy, ale prijaté len Riadiacim výborom projektu. Práce na projekte boli pred jeho implementáciou zo strany Eximbanky SR pozastavené, k pokračovaniu prác na projekte došlo po neúspešnom pokuse Eximbanky SR o ukončenie zmluvy. Pôvodný termín implementácie diela 31.07.2012 bol dodatkom č. 1 k zmluve posunutý na 15.04.2013. Do 30.06.2013 nebol nový IS spustený do riadnej produkčnej prevádzky.
- Dodatkom k zmluve sa zmenili aj platobné podmienky, a to 84 % z ceny diela, t. j. 668,7 tis. eur bolo spoločnosti vyplatených pred jeho implementáciou. Z uhradenej sumy za dodávku IS tvorila alikvótna časť odplaty za licencie sumu 468,7 tis. eur bez uzavretia licenčnej zmluvy.
- V internom príkaze generálneho riaditeľa k implementácii nového IS boli stanovené termíny ukončenia niektorých činností a preberania modulov diela, ktoré nezodpovedali zmluvne dohodnutým termínom (oproti termínom v zmluve boli posunuté). Zmeny termínov dodávky IS bez ich premietnutia do zmluvy považuje kontrolná skupina NKÚ SR za postupy v rozpore s § 43 Občianskeho zákonníka.
- Kontrolná skupina NKÚ SR konštatuje, že Eximbanka SR nemá vypracovanú IT stratégiu ako jeden z najdôležitejších nástrojov na podporu činnosti, čo považuje aj za jednu z príčin vysokých nákladov na IT, ich údržbu a rozvoj. Vzhľadom na počet spracovávaných údajov je cena za každú spracovanú operáciu/položku neštandardne vysoká v porovnaní s komerčnými bankami.
- Eximbanka SR nezabezpečila v roku 2012 overenie bezpečnosti IS, čím nepostupovala v súlade s § 38 ods. 2 zákona o Eximbanke SR.

8. Nakladanie s hmotným majetkom

- Preverením evidencie a postupu Eximbanky SR pri nakladaní s majetkom slúžiacim na zabezpečenie jej činnosti so zameraním na inventarizáciu majetku, jeho zabezpečenie (poistenie) a vyradovanie neboli zistené nedostatky.

9. Vnútny kontrolný systém

- Kontrolou bolo zistené, že v rokoch 2011, 2012 a I. polroku 2013 boli útvaram kontroly a vnútorného auditu vykonávané kontroly prevažne v oblastiach, ktoré sú predmetom činnosti Eximbanky SR; na oblasti vynakladania prevádzkových nákladov boli vykonané 3 kontroly.

- Kontrolná skupina NKÚ SR konštatuje vzhľadom na zistené nedostatky, rezervy v účinnosti vnútorného kontrolného systému Eximbanky SR.

Vzhľadom na uvedené zistenia kontrolná skupina NKÚ SR odporúča prijať opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov a zamedzenie ich opakovaného výskytu, vypracovať a prijať stratégiu IT s cieľom zefektívnenia činnosti Eximbanky SR znižovaním nákladov na informačné technológie a zvýšiť účinnosť vnútorného kontrolného systému, najmä kontrolu vykonávanú vedúcimi zamestnancami Eximbanky SR.

Protokol o výsledku kontroly vypracovali dňa: 11.10.2013

Ing. Lýdia Súkenníková
vedúca kontrolnej skupiny

Ing. Viera Fodreková
členka kontrolnej skupiny

Ing. Igor Gašpar
člen kontrolnej skupiny

Ing. Pavel Maňásek
člen kontrolnej skupiny

Ing. Marta Poláková
členka kontrolnej skupiny

Ing. Nataša Štefániková
členka kontrolnej skupiny

S obsahom protokolu o výsledku kontroly boli oboznámení dňa: 15.10.2013

Ing. Igor Lichnovský
generálny riaditeľ a predseda Rady banky

Rudolf Sihlovec, MBA
námestník generálneho riaditeľa a člen Rady banky